

ANLEGG OG SPILLEMIDLER 2013

En gjennomgang av:

- Anleggssituasjonen i fylkene og de største kommunene
- Fordeling av spillemidler
- Årets spillemiddelsøknader
- Anleggspolitisk program kostnadskrevenende anlegg

Utgitt:
September 2013

Innholdsfortegnelse

VERN OM TUSENLAPPEN!	3
1 INNLEDNING.....	5
2. HOVEDFUNN.....	7
3 ANLEGGSSITUASJONEN I FYLKENE	9
4 ANLEGGSSITUASJON I DE STØRSTE KOMMUNENE	11
5 OVERFØRINGER TIL IDRETTE.....	13
6 HOVEDTALL FRA SPILLEMIDDELSØKNADENE	17
6 UTVIKLING I ETTERSLEP	19
7 HVA BYGGES?.....	21
8 HVEM BYGGER?	23
9 HVOR BYGGES DET?	27
10 FORDELING AV SPILLEMIDLER TIL FORSKJELLIGE ANLEGGSTYPER.....	31
12 ANLEGGSPOLITISK PROGRAM	35
VEDLEGG 1 – NOEN SENTRALE DEFINISJONER.....	39
VEDLEGG 2 – METODIKK FOR BEREGNING AV ANLEGGSTETTHET.....	40
VEDLEGG 3 – HOVEDFORDELINGEN 2013.....	42

Vern om tusenlappen!

Idrettsmeldingen, Den norske idrettsmodellen, ble vedtatt i stortinget 7. mars i år og endringen av tippenøkkelen er i gang. Når idrettens andel kommer opp i 64 prosent, vil vi med dagens resultat i Norsk Tipping, bli tilført 2,2 milliarder kroner i året. Dette tilsvarer 1000 kroner pr medlemskap. Rundt halvparten av tusenlappen vil gå til anlegg, mens den andre halvparten bidrar til å støtte opp om aktiviteten i form av tilskudd til klubber, idrettskretser, særforbund og NIF sentralt.

Alle organisasjonsledd og utøvere nyter godt av tippemidlene. Fra klubben til syvåringen som akkurat har startet fotballkarrieren til toppidrettsutøveren som trener på Olympiatoppen. Dette er bakgrunnen for at hele norsk idrett støtter opp om Norsk Tipping og enerettsmodellen.

Norsk idrett trenger flere anlegg, og vi er opptatt av at det legges til rette for økt anleggsbygging. Vi har erfart at når vi står sammen når vi våre mål. Dette skjer også på anleggsområdet. Ordningen med ekstra tilskudd til anlegg i pressområder er videreført og tilskuddene til interkommunale anlegg er økt. Vi ser at tilskuddsatsene er i ferd med å justeres etter å ha stått stille i lang tid, og ventetiden på utbetaling av spillemidler er redusert til under fire år i alle fylker.

Det er gledlig å konstatere at anleggsituasjonen er forbedret på landsbasis de siste årene. Når det gjelder de største kommunene har vi bare data for to år. Dataene viser at anleggsituasjonen er uendret i disse kommunene, anleggsbyggingen har kun holdt tritt med befolkningsveksten.

Jeg er imponert over hvor mye idrettslagene selv investerer i anlegg. Idrettslagene leverte over 900 spillemiddelsøknader i år. Disse 900 søknadene omhandler idrettsanlegg som det vil koste 2,8 milliarder kroner å bygge. Lagene finansierer selv 2,0 milliarder kroner, mens staten bidrar med 800 millioner kroner i spillemidler.

Med den forventede økningen i spillemidler er det rom for fortsatt økning av tilskuddsatsene, men først og fremst ønsker vi at endringen av tippenøkkelen skal bidra til at vi nå starter reduksjonen av etterslepet i alle fylker. Hastigheten på dette avhenger både av hvor raskt regjeringen trapper opp endringen, og av økningen i søknadsbunken. Men den gode nyheten er at det uansett vil bli betydelig mer spillemidler til anlegg de nærmeste to årene.

Lykke til med anleggsarbeidet!

Bilde 1 Granåsen

1 Innledning

Denne rapporten inneholder en beskrivelse av:

- Anleggssituasjonen i fylkene
- Anleggssituasjonen i de mest folkerike kommunene
- Historisk fordeling av spillemidler
- De ordinære spillemiddelsøknadene for 2012
- Anleggspolitisk program

Data knyttet til spillemiddelsøknadene er hentet fra Kulturdepartementets (KUD) rapporter og databasen www.idrettsanlegg.no. Kvaliteten på denne rapporten er først og fremst avhengig av kvaliteten på dataene i databasen www.idrettsanlegg.no. Det er kommunene som legger inn data for alle søknader. Disse kontrolleres av fylkeskommunen før de oversendes KUD.

NIF har gjennomført en ekstra kvalitetssikring og har justert enkelte tall. Dette dreier seg i hovedsak om anlegg som består av flere elementer, og hvor totalkostnaden synes å være benyttet som godkjent kostnad for alle søknadene.

NIF har videre kvalitetssikret antall nye søknader. Antallet er økt noe sammenlignet med data hentet fra idrettsanlegg.no. Økningen skyldes at enkelte søknader som ble fremmet, men ikke godkjent i fjor, har fått status som fornyede søknader og ikke som nye.

NIF har i tillegg fordelt søkerne i tre grupper:

- Idrettslag
- Offentlige søkere
- Andre

Søkergruppen "andre" består blant annet av aksjeselskap og stiftelser. Her kan både idrettslag og det offentlige sammen eller hver for seg, være den reelle søker.

Når det gjelder analysene knyttet til anleggssituasjonen i de største kommunene er anleggsdata hentet fra idrettsanlegg.no i april 2013. Beregningsmetoden bygger på metoden KUD benytter for å beregne fordelingen av spillemidler. Metoden er beskrevet i rapporten "Kriterier for tildeling av spillemidler til idrettsanlegg" utgitt av Kulturdepartementet og datert desember 2009. NIF har gjort noen endringer i beregningsmodellen. Modell og endringer er beskrevet i vedlegg 2.

Figurene som viser anleggsdata for fylkene er basert seg på data mottatt fra KUD.

Bilde 2 Leangen Curlinghall

2. Hovedfunn

1. Det er stor forskjell på anleggssituasjonen i fylkene. Oslo har færrest anlegg pr innbygger, mens anleggstettheten er størst i Finnmark. Anleggssituasjonen er forbedret siste fire år i samtlige fylker med unntak av Oslo, Vest-Agder og Akershus.
2. Blant landets 21 største kommuner (over 40 000 innbyggere) er anleggssituasjonen dårligst i Oslo. Den er også spesielt bekymringsfull i Drammen. Skien og Larvik har flest anlegg pr innbygger. Anleggssituasjonen synes å være dårligere i de største kommunene enn i landet for øvrig.

Samlet sett er anleggssituasjonen uforandret sammenlignet med 2012. Det betyr at det er bygget tilstrekkelig med anlegg til å kompensere for befolkningsveksten, men ikke nok til å bedre anleggssituasjonen.

3. I årene 2008 – 2012 har det blitt tildelt i overkant av 3,5 milliarder kroner i spillemidler til idrettsanlegg. Følgende anleggs kategorier har mottatt mest:
 - Fotball 959 millioner kroner
 - Idrettshaller 930 millioner kroner
 - Svømmeanlegg 429 millioner kroner

Disse tre anleggs kategoriene har mottatt 65 % av spillemidlene. De to siste årene har det vært tildelt mest til flerbrukshaller, mens fotballanlegg fikk de største tildelingene i årene 2008 - 2010.

4. Spillemiddeltilskuddet utgjør 19 % av anleggskostnaden i årets søknader. Dette er samme andel som for søknader fremmet i 2012. Dette er første året på lenge at spillemiddelandelen ikke reduseres. En forenklet analyse viser at spillemiddeltilskuddet var 25 % i 2005.
5. Spillemiddelandelen varierer for de forskjellige anleggstypene. Kart og friluftslivsanlegg mottar mest med rundt 33 %, mens spillemidler kun dekker henholdsvis 14 og 10 % for svømme- og isanlegg.
6. Det ble i år søkt om 2,904 milliarder kroner i spillemidler til idrettsanlegg. Dette er ny rekord. Totalt ble 2 222 spillemiddelsøknader godkjent. Det har aldri vært godkjent flere søknader.
7. 757 nye spillemiddelsøknader ble levert. Disse omfatter anlegg med en kostnad på 3,8 milliarder kroner. Dette er en økning på snaut 200 millioner kroner sammenlignet med 2012.

8. Etterslepet¹ økte med ca 100 millioner kroner og utgjør nå 2 221 millioner kroner. Inkluderes også nærmiljøanlegg er etterslepet 2,3 milliarder kroner.
9. Etterslepet utgjør 3,3 års tildeling. I Oslo er etterslepet i praksis borte. Med unntak av Oslo, Østfold, Vestfold og Aust-Agder er etterslepet mellom tre og fire år i alle fylker. Ingen fylker har et etterslep på over fire år.
10. 2 212 spillemiddelsøknader er analysert. Følgende anleggstyper har flest søknader:
- Fotballanlegg, 446 søknader
 - Idrettshus, 374 søknader (klubbhus, garderobebygg, lagerrom osv)
 - Skianlegg, 266 søknader
11. Anleggskostnaden for spillemiddelsøknadene utgjør 16,66 milliarder kroner. De største investeringene fordeler seg på følgende anleggstyper:
- Flerbrukshaller, 5 903 millioner kroner
 - Svømmeanlegg, 3 220 millioner kroner
 - Fotballanlegg, 2 572 millioner kroner
- 70 % av investeringene gjøres i disse tre anleggskategoriene.
12. Litt forenklet kan en si at kommunene, idretten og staten (gjennom spillemidler) står for henholdsvis 65 % – 15 % – 20 % av investeringene i idrettsanlegg. Den fordelingen har vært uforandret i flere år.
13. Idretten investerer 2,8 milliarder kroner i anlegg. Hoveddelen av investeringene er knyttet til fire anleggstyper:
- Fotball 1 092 millioner kroner
 - Idrettshus 488 millioner kroner
 - Idrettshaller 407 millioner kroner
 - Skianlegg 259 millioner kroner
14. Det er stor forskjell på hvilke anleggstyper det offentlige prioriterer å bygge. Det offentlige står bak søknader med over 80 prosent av investeringene i følgende fem anleggs kategorier:
- Isanlegg 97 prosent
 - Idrettshaller 90 prosent
 - Turnanlegg 90 prosent
 - Svømmeanlegg 89 prosent
 - Aktivitetssaler 85 prosent

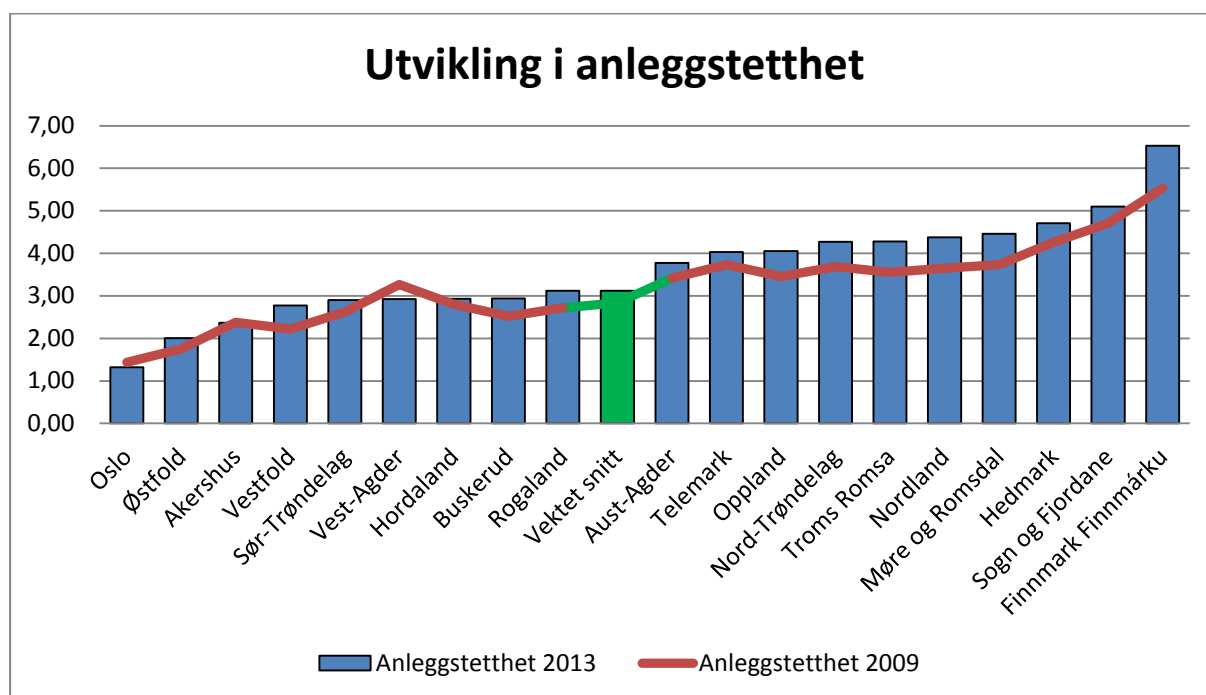
Mens søknadene fra det offentlige bidrar med under 10 prosent av investeringene i disse fire anleggskategoriene:

- Luftsportanlegg 0 prosent
- Vannsportanlegg 0 prosent
- Golfanlegg 0 prosent
- Motorsportanlegg 6 prosent

¹ Etterslepet er det gjenstående søknadsbeløpet etter tildeling, uttrykt i millioner kroner. Ofte uttrykkes etterslepet i antall år. Antall år etterslep er etterslepet dividert med sist års tildeling

3 Anleggssituasjonen i fylkene

Figuren nedenfor viser utviklingen i anleggssituasjonen ² fra 2009 til 2013 basert på tall mottatt fra Kulturdepartementet..

Figur 1 Anleggstetthet

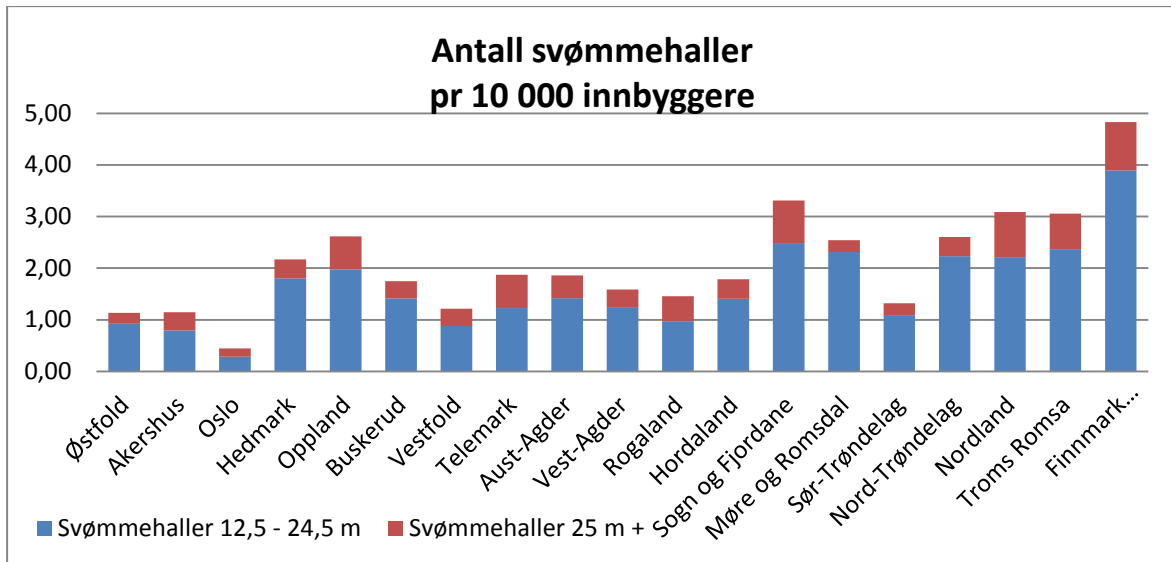
Det vil alltid være en viss usikkerhet knyttet til en slik sammenligning, men figuren gir en god indikasjon på tilstanden. En lav verdi indikerer få anlegg pr innbygger, mens et høyt tall indikerer en god anleggssituasjon.

Figuren viser at det er stor variasjon i anleggstetthet. Fylkene Oslo, Østfold og Akershus skiller seg ut med få anlegg, mens Finnmark synes å ha bedre anleggsdekning enn de andre fylkene. Oslo må for eksempel mer enn doble antall anlegg for å komme opp på landsgjennomsnittet.

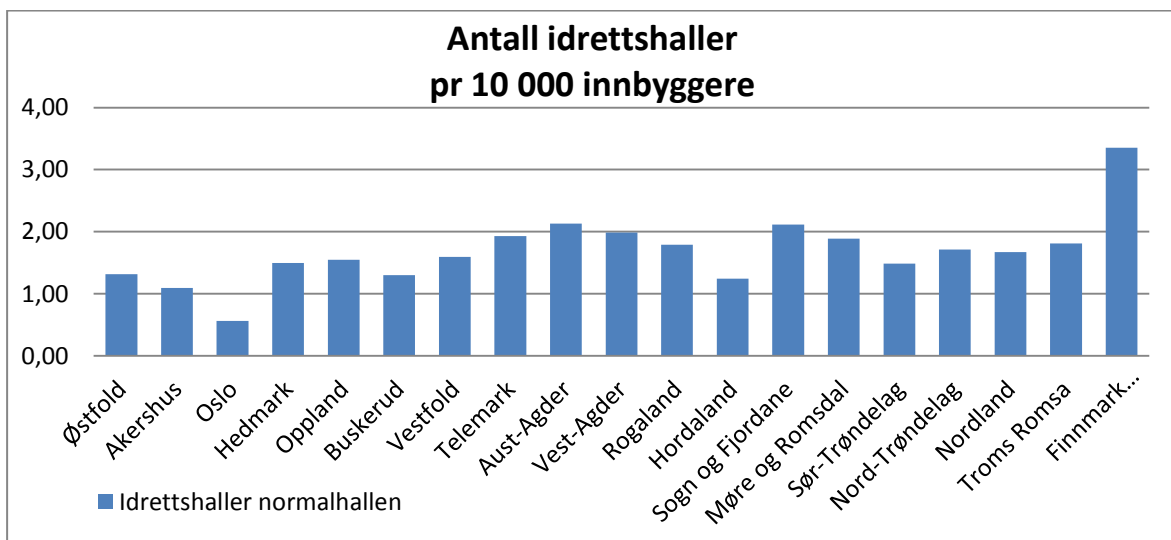
Rent generelt synes det å være best anleggstetthet i fylker som preges av spredt bebyggelse. Dette er naturlig da en i områder som i hovedsak består av mindre tettsteder og spredt bebyggelse trenger flere anlegg pr innbygger for at alle skal ha et tilfredsstillende tilbud i nærmiljøet. Det er for øvrig verdt å merke seg at fylker som har en relativt sett dårlig anleggsdekning planlegger færre nye anlegg enn en gjør i fylker med bedre anleggsdekning. Se kapittel 9 for mer informasjon.

Figurene nedenfor viser antall anlegg pr 10 000 innbyggere for fem av de 16 anleggskategoriene som inngår i modellen.

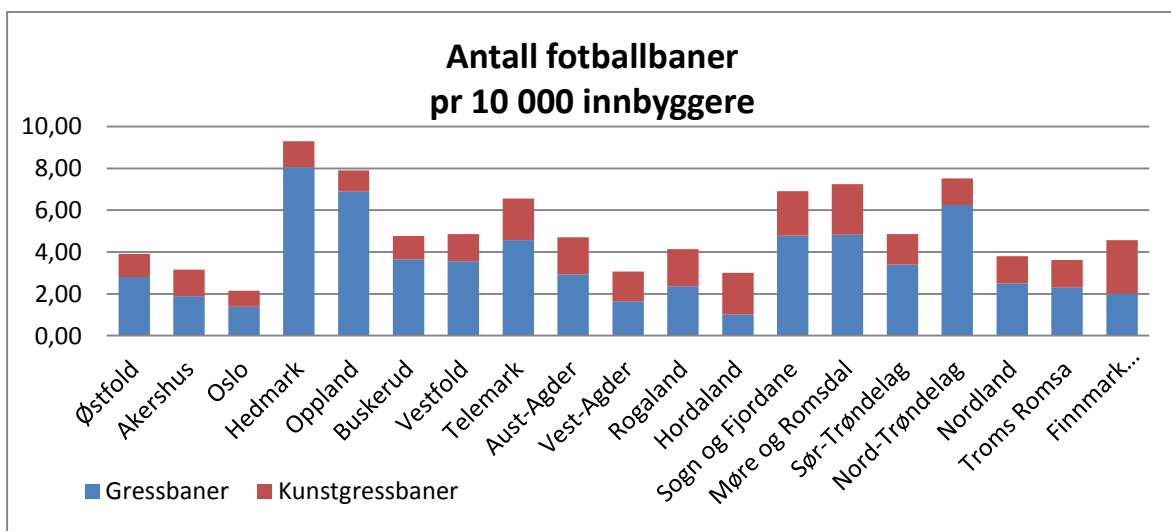
² Anleggstettheten er forholdet mellom en anleggsfaktor og innbyggertallet i fylket. Anleggsfaktoren fremkommer ved at en teller antall anlegg for 16 forskjellige anleggstyper og multipliserer disse med en skjønsmessig fastsatt faktor hvor brukspotensialet og kostnad for de forskjellige anleggstypene er tillagt vekt. De seksten anleggstypene er: flerbrukshaller (3 typer), fotballanlegg (3 typer) friidrettsbaner, ishaller, klubbhus, kunstisbaner, rideanlegg (2 typer), skianlegg (2 typer) og svømmebasseng (2 typer). Modellen er beskrevet i vedlegg 2 til rapporten.

Figur 2 Antall svømmehaller pr 10 000 innbyggere

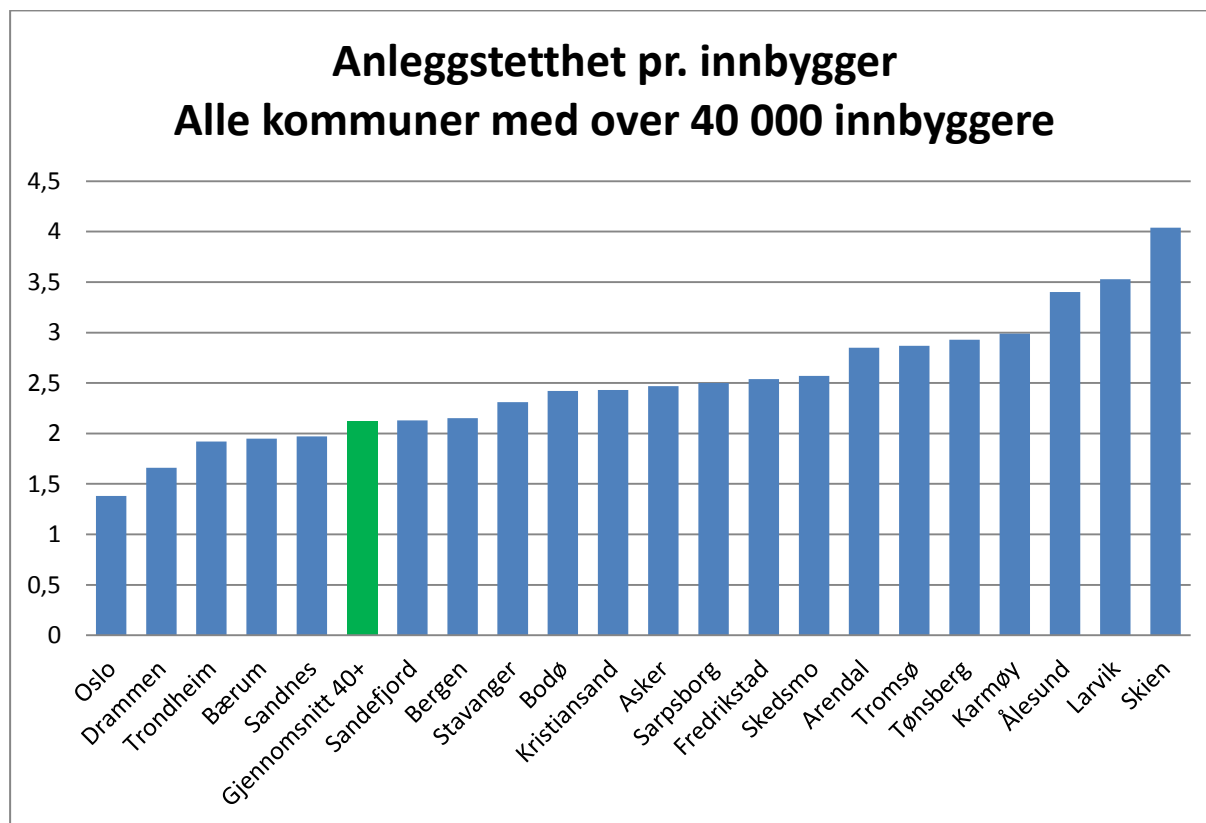
Figur 3 Antall idrettshaller pr 10 000 innbyggere

Figur 4 Antall fotballbaner pr 10 000 innbyggere

4 Anleggssituasjon i de største kommunene

Figuren nedenfor viser anleggstettheten i alle kommuner med over 40 000 innbyggere. Det bor drøyt 2,2 millioner mennesker i disse 21 kommunene. Dette utgjør 44 % av landets innbyggere.

Figur 5 Anleggstetthet i de mest folkerike kommunene

Oslo har den klart dårligste anleggsdekningen blant de største kommunene, fulgt av Drammen og Trondheim. Skien, Larvik og Ålesund utmerker seg med god anleggsdekning. Skien og Larvik hadde den beste anleggssituasjonen også i 2012, mens Ålesund har kommet opp på «topp tre listen» på bekostning av Tønsberg.

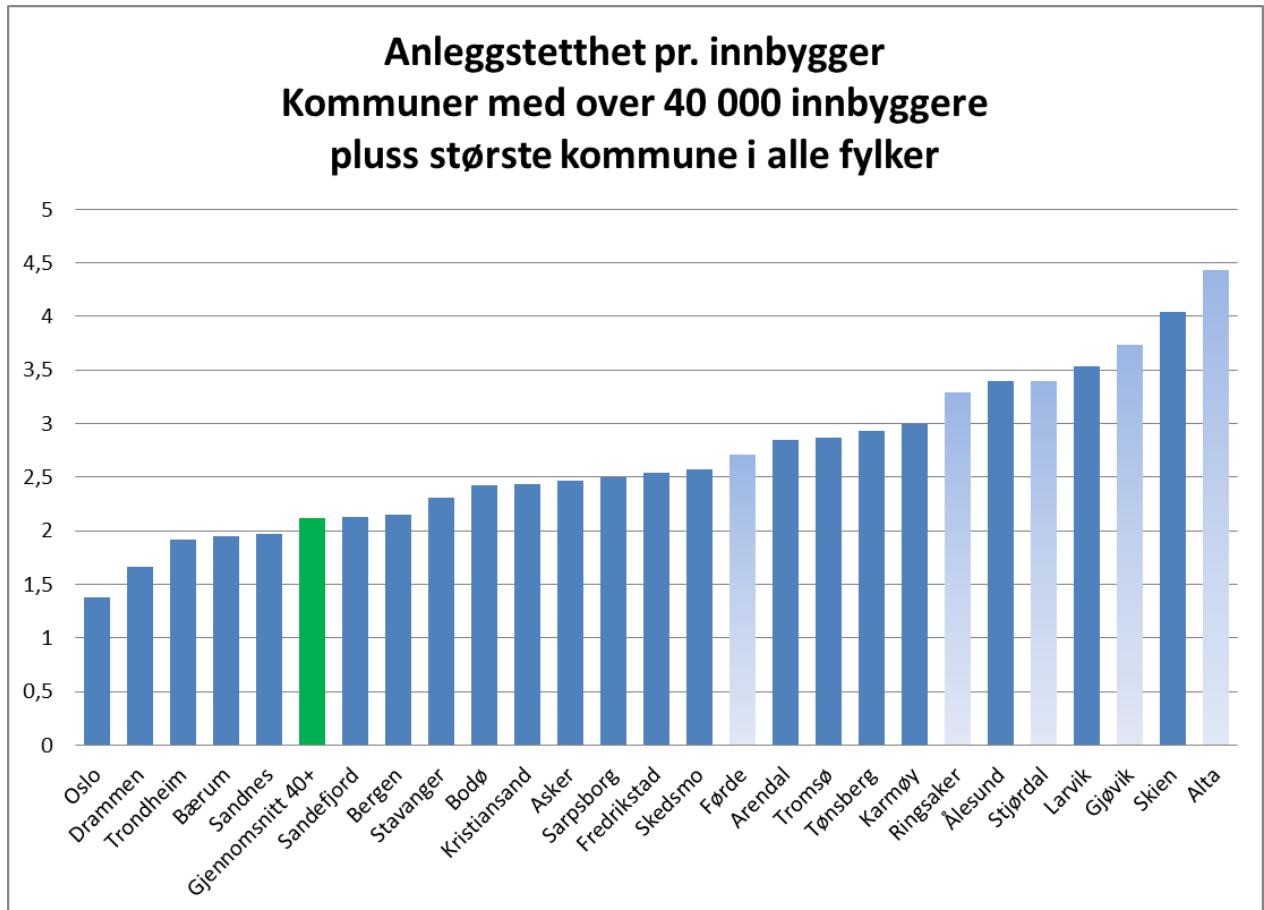
Det er relative små endringer fra 2012. Gjennomsnittsverdien er uforandret noe som betyr at det er bygget tilstrekkelig med anlegg til å kompensere for befolkningsveksten i de store byene. Dette avviker fra konklusjonen i forrige kapittel hvor det framkom det at anleggssituasjonen er forbedret på landsbasis.

De fem kommunene som ligger under snittet i år er de samme som lå under snittet også i 2012. Blant disse kommunene er anleggssituasjonen noe forverret Oslo, Drammen og Bærum, mens den er forbedret i Trondheim og Sandnes.

For å komme opp på gjennomsnittsverdien må Oslo øke anleggsmassen med drøye 50 %, mens Drammen må øke anleggsmassen med rundt 30 %. Tar en hensyn til Oslos forventede befolkningsvekst må Oslo øke anleggsmassen med 80 % de neste 10 årene for å komme opp på landsgjennomsnittet.

Gjennomsnittsverdien for disse 21 kommunene er 2,12, mens gjennomsnittsverdien for alle landets kommuner er 3,12. Dette betyr at de mindre kommunene har en gjennomsnittsverdi på 3,91.

Det er fem fylker som ikke har kommuner med over 40 000 innbyggere. Største kommune i disse fem fylkene er inkludert i figuren nedenfor.

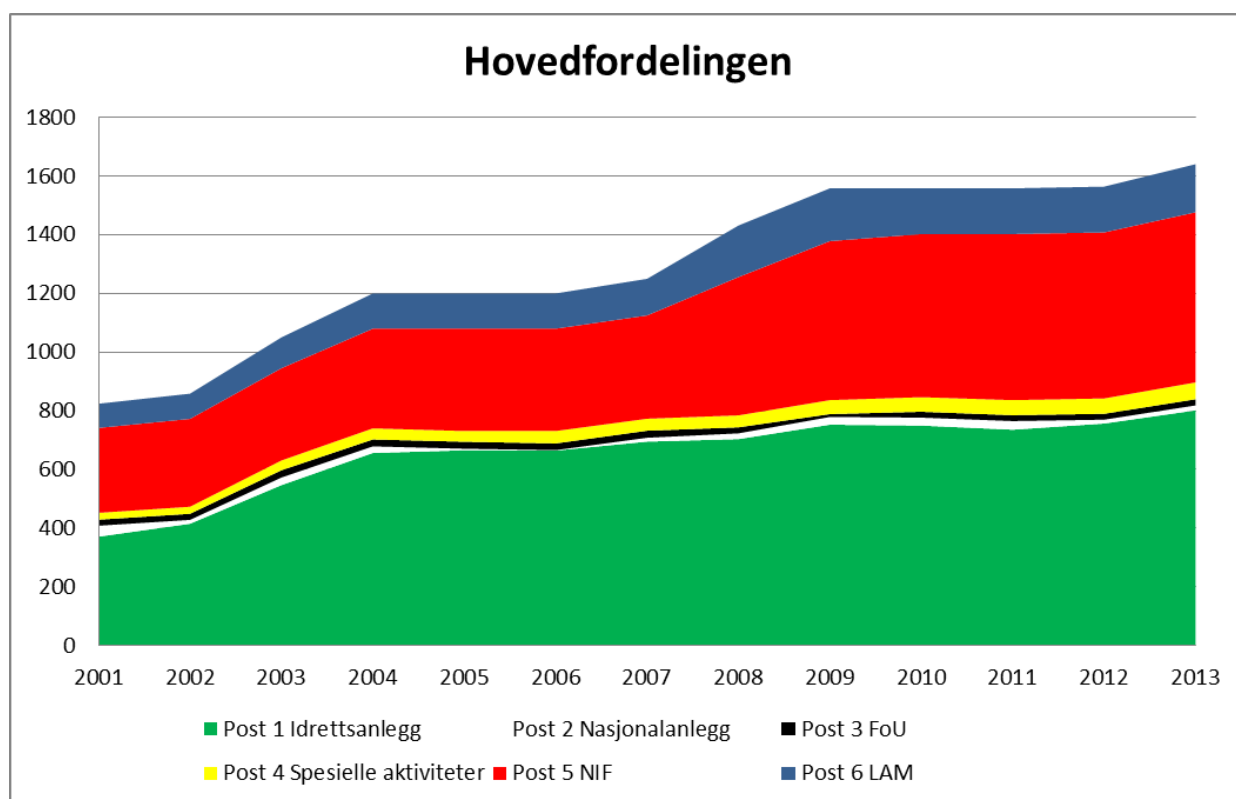

Figur 6 Anleggstetthet

Alle de fem nye kommunene har en bedre anleggstetthet enn gjennomsnittet for de største kommunene og Alta har den beste anleggstettheten av samtlige av disse kommunene.

5 Overføringer til idretten

5.1 Hovedfordelingen

Figur 7 Idrettens andel av tippemidlene

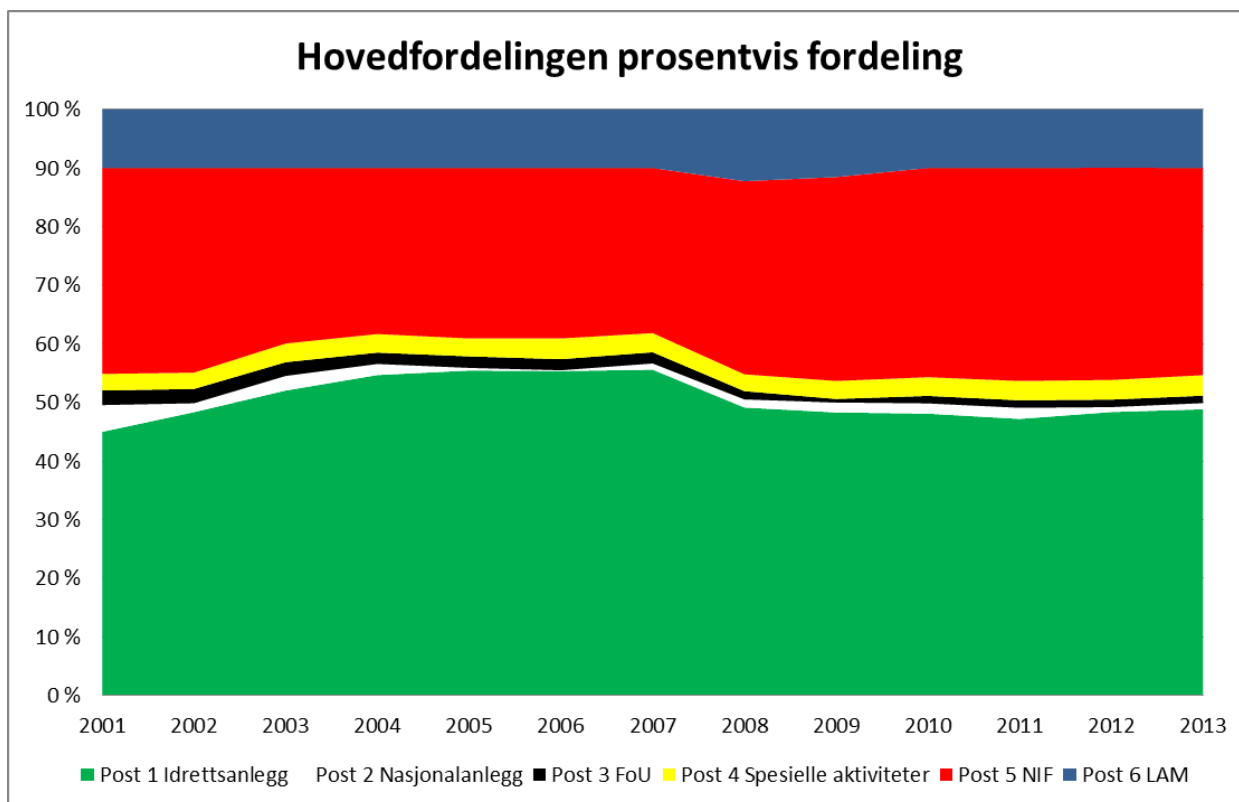
Figur 5 viser at overføringene fra Norsk Tippings til idretten er doblet fra 2001 til i år. Konsumprisindeksen har økt med 23 prosent i samme periode.

Det ble i år overført 1 640,6 millioner kroner. Disse midlene fordeles av regjeringen via den såkalte hovedfordelingen. Årets hovedposter er vist i tabell 1. Den fullstendige fordelingen er vist i vedlegg 3. Mer informasjon om hovedfordelingen finnes på Kulturdepartementets hjemmeside.

	Tildeling
Post 1 Idrettsanlegg	801 385 000
Post 2 Nasjonalanlegg/spesielle anlegg	16 965 000
Post 3 Forsknings- og utviklingsarbeid	21 050 000
Post 4 Spesielle aktiviteter	57 200 000
Post 5 Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite	580 000 000
Post 6 Lokale aktivitetsmidler	164 000 000
Samlet overføring	1 640 600 000

Tabell 1 Hovedfordelingen 2013

Cirka halvparten av årets spillemidler brukes til tilskudd ved bygging av idretts- og nærmiljøanlegg, mens rundt 35 % overføres til idrettsorganisasjonene gjennom NIF. Utviklingen i den prosentvise fordelingen er vist i figur 8.

Figur 8 Hovedfordelingen prosentvis fordeling

Som det fremgår av figur 8 har det vært små endringer i den relative fordelingen av spillemidlene. Rundt 50 % har gått til idrettsanlegg, mens rundt 35 % har blitt overført til idrettsorganisasjonene via NIF. Andelen av overføringene som går til idrettsorganisasjonene har vært noe høyere de siste årene enn de var rundt 2005. Andelen som benyttes til tilskudd ved bygging av idrettsanlegg er redusert tilsvarende. De lokale aktivitetsmidlene (LAM midlene) har med unntak av i 2008 og 2009 ligget på 10 %. I idrettsmeldingen er det varslet at denne andelen skal økes til 12,5 %. Tildelingen til de tre siste postene, nasjonalanlegg/spesielle anlegg, FoU og spesielle aktiviteter har ligget på rundt 5 % i hele perioden.

5.2 Fordeling av tilskudd til idretts- og nærmiljøanlegg mellom fylkene

Tilskuddet til idrettsanlegg fordeles mellom fylkene basert på tre kriterier; Søknadsvolum, innbyggertall og anleggsfordeling:

- Søknadsvolum i millioner kroner teller 50 %
- Innbyggertall teller 25 %
- Anleggsfordeling (anleggstetthet) teller 25 %

682 millioner kroner ble fordelt i 2013. 341 millioner kroner fordeles med utgangspunkt i fylkenes søknadsvolum, cirka 170 millioner fordeles på grunnlag av folketall, mens de siste 170 millionene fordeles basert på anleggssituasjonen.

Det første kriteriet premierer fylker med stort søknadsvolum og bidrar til å jevne ut etterslepet mellom fylkene.

Det andre kriteriet sikrer alle fylker et visst tilskudd uavhengig av søknadsvolum og anleggsdekning. Kriteriet ga alle fylker 34 kroner i tilskudd pr innbygger. «Bakgrunnen for å

bruke antall innbyggere som kriterium, er at tilskuddsordningen skal virke utjevnende og at tilgangen til idrettsanlegg skal være mest mulig lik i alle fylker. Gjennom å benytte dette kriteriet skal det sikres en tildeling til hvert enkelt fylke som er uavhengig av søknadssum.»³

Kriteriet bidrar til at fylker med lite søknadsvolum får mindre etterslep og at tilskudd kan utbetales raskere til søker. Kriteriet kan sies å ha en stimulerende effekt på anleggsbyggere i fylker med lav utbyggingsaktivitet.

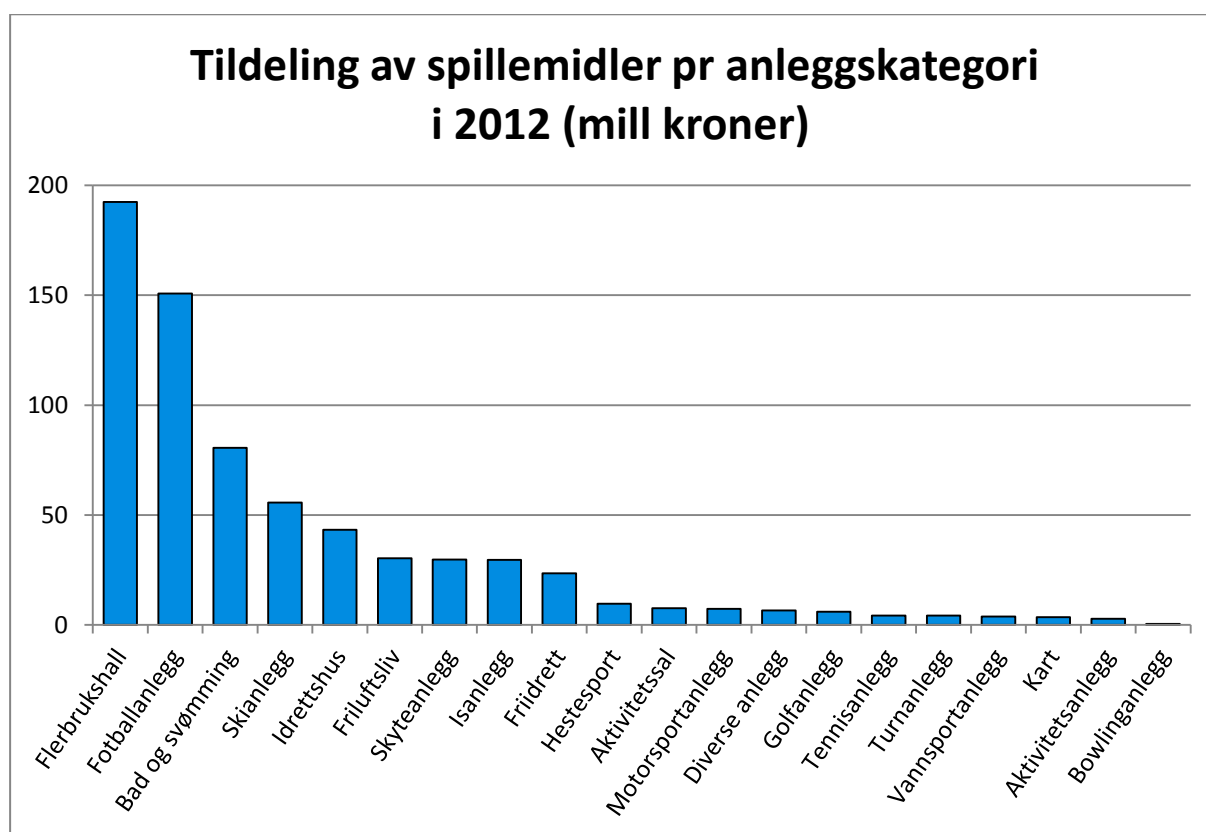
Det tredje kriteriet skal sikre større tildeling til fylker med lav anleggsdekning noe som vil bidra til mindre etterslep for disse. Kriteriet kan, på samme måte som kriterium to, sies å ha en stimulerende effekt på potensielle anleggseiere.

Tilskudd til nærmiljøanlegg fordels kun basert søknadssum.

Den fylkesvise tildelingen er vist i vedlegg 3.

5.3 Utbetaling av spillemidler

Figur 9 viser hvilke anleggstyper som fikk tildelt spillemidler i 2012, mens figur 10 viser tilsvarende tall for femårsperioden 2008 – 2012.

Figur 9 Tildelte spillemidler pr anleggskategori i 2012

Flerbrukshaller ble tildelt nesten 200 millioner kroner, mens 150 millioner gikk til fotballanlegg.

³ Sitat hentet fra Rapport Kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg Til høring – høringsfrist 15. mars 2010

6 Hovedtall fra spillemiddelsøknadene

6.1 Alle søknader

Tabellen nedenfor viser en oppsummering av spillemiddelsøknadene til ordinære anlegg de fire siste årene.

År	Antall søknader	Godkjent kostnad (mill kroner)	Godkjent søknadssum (mill kroner)	Tildelt tidligere år (mill kroner)	Total forventet tildeling (mill kroner)	Tildeling i prosent av kostnad (spillemiddelandel)
2013	2212	16 655	2 905 ⁴	320	3 226	19
2012	2118	15 722	2 757 ⁵	260	3 019	19
2011	2025	14 805	2 646 ⁶	257	2 903	20
2010	2128	13 951	2 556 ⁷	306	2 861	21

Tabell 2 Oppsummering av siste års spillemiddelsøknader

I følge KUDs offisielle tall er det godkjent 2 222 søknader i år med en godkjent søknadssum på 2 904 millioner kroner. I idrettsanlegg.no var det registrert 2212 godkjente søknader pr 23. april. Denne rapporten bygger på en gjennomgang av disse. Det er som kjent et betydelig etterslep i tildeling av spillemidler. Dette betyr at søknadene knytter seg til anlegg som er i drift, er under bygging eller er på planleggingsstadiet.

Det søkes i snitt om 1,45 millioner kroner pr anlegg og den gjennomsnittlige kostnaden er 7,5 millioner kroner.

Årets søknadsbeløp er det største noensinne. Søknadsbeløpet er cirka 150 millioner kroner høyere enn i fjor. Anleggene har en godkjent kostnad på 16,7 milliarder kroner noe som også er ny rekord. Anleggene vil motta 3,23 milliarder kroner i spillemidler noe som utgjør 19 % av kostnaden. Spillemiddelandalen er uforandret fra 2012, mens den er redusert med henholdsvis ett og to prosentpoeng sammenlignet med 2011 og 2010.

En forenklet gjennomgang av søknadene fra 2005 ga en spillemiddelandel på 25 %. Dette betyr at spillemiddelandalen er redusert med seks prosentpoeng på åtte år. Dersom spillemiddelandalen hadde vært 25 % også i år ville tilskuddet til anleggseierne økt med nesten en milliard kroner høyere og utgjort 4,16 milliarder kroner.

Spillemiddelene var opprinnelig ment å skulle dekke en tredel av kostnadene. I dag ville dette gitt et tilskudd på 5,55 milliarder kroner eller 2,3 milliarder mer enn dagens satser gir. Med en slik tildeling ville etterslepet fordobles.

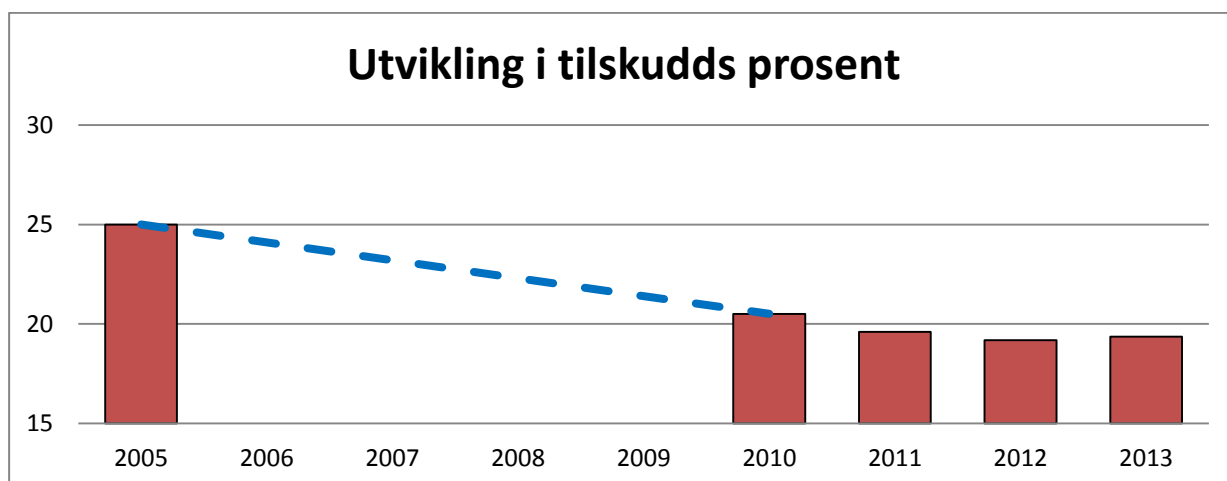
⁴ Det inngår ti færre søknader enn i KUDs offisielle tall. Søknadsbeløpet er det samme som det offisielle

⁵ Det inngår fire færre søknader enn i KUDs offisielle tall. Det offisielle søknadsbeløpet er 6 millioner høyere enn angitt i tabellen over

⁶ Det er et avvik på 2 søknader og 2 mill kroner fra KUDs offisielle tall

⁷ Det er et avvik på 19 millioner sammenlignet med KUDs offisielle tall

Utviklingen i spillemiddelandel (tilskudds prosent) er vist i figuren nedenfor.

Figur 11 Utvikling i tilskuddsprosent

Nedgangen i spillemiddelandel skyldes at tilskuddsatsene stort sett har vært uendret siden 2005, mens anleggskostnaden har økt betydelig. Konsumprisindeksen har steget med 16,3 % fra januar 2005 til januar 2013, mens byggekostindeksen for boligblokk, som sannsynligvis gir et riktigere bilde av prisutviklingen for idrettsanlegg, har steget med hele 35,7 %.

6.2 Nye søknader

Det kom 757 nye søknader i 2013, mens de resterende 1 455 søknadene er fremmet tidligere.

Tabellen nedenfor viser hovedtallene for de nye søknadene de tre siste årene:

År	Antall nye søknader	Godkjent kostnad (mill kroner)	Godkjent søknadssum (mill kroner)	Gjennomsnitts kostnad (mill kroner)	Gjennomsnittlig tildeling (mill kroner)	Tildeling i prosent av kostnad
2013	757	3 918	873	5,2	1,2	22
2012	758	3 625	805	4,8	1,1	22
2011	588	3 584	701	6,1	1,2	20

Tabell 3 Oppsummering av nye søknader

Antall nye søknader ligger på samme nivå som i 2012 og er betydelig høyere enn i 2011. Årets nye søknader har en godkjent kostnad på 3,9 milliarder kroner og søkerne vil motta nesten 900 millioner kroner i spillemidler. Dette gir en spillemiddelandel på 22 %.

Spillemiddelandelen for de nye søknadene er økt de siste årene og den er høyere enn for den totale søknadsmassen. Dette skyldes i hovedsak at gjennomsnittlig anleggskostnad er lavere i de nye søknadene enn i den totale søknadsmassen. Lavere anleggskostnad gir høyere prosentvis tilskudd enn det bygging av mer kostnadskrevenne anlegg gir.

6 Utvikling i etterslep

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall søknader, søknadssum, disponible midler og etterslep:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall Søknader	1 979	2 159	2 165	2 100	2 124	2 128	2027	2 114	2 222
Søknadssum	1 849	2 021	2 339	2 398	2 609	2 575	2 644	2 763	2 904
Disponible midler	491	508	551	563	852 ⁸	613	623	638	682
Etterslep	1 358	1 513	1 788	1 835	1 757	1 962	2021	2126 ⁹	2 221

Tabell 4 Utvikling i etterslep, offisielle tall

Etterslepet i tildeling av spillemidler fortsetter å øke og har passert 2,2 milliarder kroner for ordinære anlegg. Dette utgjør 3,3 års tildeling. De siste åtte årene har etterslepet økt med 863 millioner kroner noe som utgjør over ett års tildeling. Årets økning er på 95 millioner kroner. I 2009 bevilget Stortinget 250 millioner kroner ekstra til formålet. Denne bevilgningen kom i tillegg til de midler som ble fordelt fra Norsk Tippings overskudd.

Det kom 732 søknader om støtte til nærmiljøanlegg. Godkjent søknadsbeløp var 130 millioner kroner. Det var avsatt 52 millioner kroner til nærmiljøanlegg. Etterslepet for nærmiljøanlegg økte til 78 millioner kroner noe som utgjør 1,4 års tildeling. Tilskudd til nærmiljøanlegg fordeles kun basert på fylkenes søknadssum. Dette betyr at alle fylker har et etterslep på 1,4 år for denne anleggstypen.

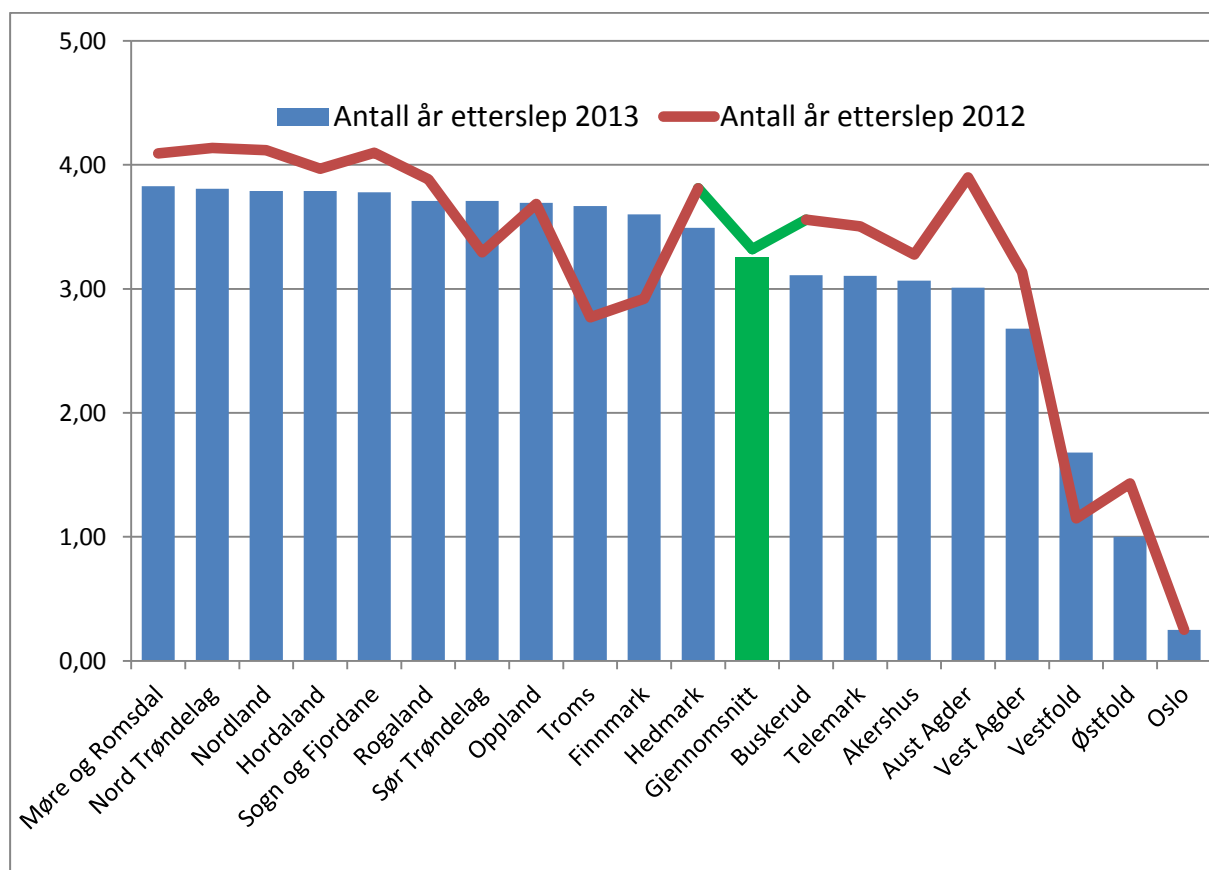
Det totale etterslepet for idretts- og nærmiljøanlegg er kommet opp i 2,3 milliarder kroner. Etterslepet har aldri vært større.

Fra 2014 blir fylkeskommunene gitt et samlet tilskudd til idretts- og nærmiljøanlegg. Det finnes ingen føringer for hvordan tilskuddet skal fordeles mellom idretts- og nærmiljøanlegg. Etterslepet for den samlede søknadsmassen tilsvarer 3,1 års tildeling.

⁸ Inkluderer 250 millioner i sysselsettingsmidler

⁹ Fylkenes bruk av rentemidler og eventuelle inndratte midler er ikke hensyntatt

Figuren nedenfor viser utvikling i etterslep for idrettsanlegg.

Figur 12 Etterslep pr fylke i 2012 og 2013

Etterslepet er redusert i de fleste fylker og ingen fylker har lenger et etterslep på over fire år. Det gjennomsnittlige etterslepet er redusert med 0,06 år (fra 3,32 år til 3,26 år). I Oslo er etterslepet i praksis¹⁰ borte. I tillegg til Oslo har Østfold og Vestfold et betydelig mindre etterslep enn resten av fylkene. Dette skyldes i hovedsak at disse fylkene har fremmet få nye spillemiddelsøknader de siste årene.

¹⁰ I tillegg til tildelte midler har fylkene også rentemidler og inndratte midler som skal fordeles

7 Hva bygges?

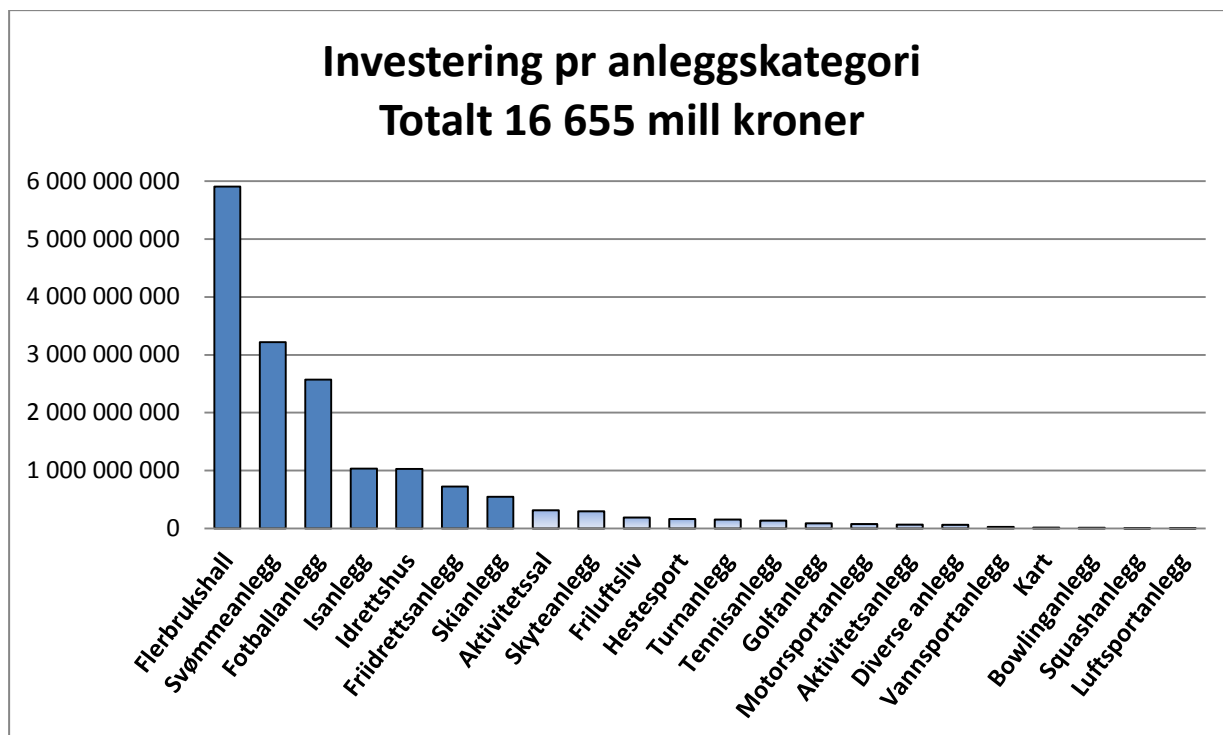
Tabellen nedenfor viser årets søknader splittet på forskjellige anleggs kategorier:

Anleggstype	Antall	Prosent av anleggs-massen	Anleggstype	Antall	Prosent av anleggs-massen
Fotball	466	21	Motorsport	39	2
Idrettshus¹¹	374	17	Tennisanlegg	30	1
Ski	266	12	Aktivetsanlegg	29	1
Flerbrukshall	233	11	Isanlegg	28	1
Skyteanlegg	197	9	Diverse anlegg	27	1
Friluftsliv	129	6	Golf	23	1
Svømmeanlegg	93	4	Turn	12	1
Friidrett	90	4	Vannsport	11	0
Kart	62	3	Bowling	4	0
Aktivitetssal	47	2	Luftsport	3	0
Hestesport	47	2	Squash	2	0

Tabell 6.1 Spillemiddelsøknader fordelt på anleggstyper

Det er seks anleggstyper, fotball, idrettshus, ski, flerbrukshaller, skyteanlegg og friluftslivs anlegg som har over 100 søknader. Disse seks står for 76 % av søknadsvolumet. Fotball utgjør den største gruppen med 466 anlegg eller 21 % av totalen.

¹¹ Idrettshus er et samlebegrep for klubbhus, garderobeanlegg, lager, servicebygg osv.

Figur 13 Investering pr anleggskategori

Figur 13 viser investeringer pr. anleggskategori. Som det fremkommer av figuren er de største investeringene knyttet til flerbrukshaller, svømmeanlegg og fotballanlegg. Det investeres henholdsvis 5,9, 3,2 og 2,6 milliarder kroner i disse anleggstypene. Investeringene i disse tre kategoriene utgjør til sammen 11,6 milliarder kroner eller 70 % av de totale investeringer. Dette er en økning på ett prosentpoeng sammenlignet med i fjor. Det investeres fra 1,0 milliarder til 0,5 milliarder i isanlegg, idrettshus, friddrettsanlegg og anlegg for skiidrettene, mens investeringene i de andre anleggskategoriene varierer mellom 315 og 5 millioner kroner.

De syv største anleggskategoriene har vært størst i flere år. Idrettshus har i år passert friddrettsanlegg og er blitt den femte største anleggskategorien. Rekkefølgen blant «de syv store» er ellers uendret.

Det er de samme syv anleggskategoriene som mottar mest spillemidler. Tilskuddene til disse vil utgjøre:

- Flerbrukshaller 1 107 millioner kroner
- Fotball 706 millioner kroner
- Svømmeanlegg 447 millioner kroner
- Idrettshus 205 millioner kroner
- Ski 154 millioner kroner
- Friidrett 115 millioner
- Isanlegg 104 millioner kroner

Disse syv anleggskategoriene mottar 88 % av spillemidlene. Dette er en reduksjon på tre prosentpoeng sammenlignet med 2012. Det vises for øvrig til kapittel 10.

8 Hvem bygger?

Tabell 5 viser hvem¹² som står for anleggsbyggingen:

Finansiering	Antall	Millioner kroner	Prosent av investering
Det offentlige	936	12 438	75
Idrettslag	903	2 771	17
Andre søkere ¹³	373	1 446	9
Totalt	2 212	16 655	100

Tabell 5 Brutto investering pr søkergrupper

Det offentlige, i all hovedsak gjennom kommunene, bygger de flest anlegg og det er også kommunene som bygger de største og dyreste anleggene.

”Andre søkere” kan være stiftelser, aksjeselskap og andre frivillige organisasjoner som ikke er en del av NIF systemet. I de tilfeller hvor idretten og/eller det offentlige har fremmet søknader gjennom aksjeselskap eller stiftelser inngår disse søknadene i gruppen ”andre søkere”.

I tabell 6 er bidraget fra spillemidler skilt ut:

Finansiering	Antall	Millioner kroner	Prosent av investering
Det offentlige	936	10 304	62
Idrettslag	903	1 988	12
Andre søkere	373	1 137	7
Spillemidler		3 226	19
Totalt	2 212	16 655	100

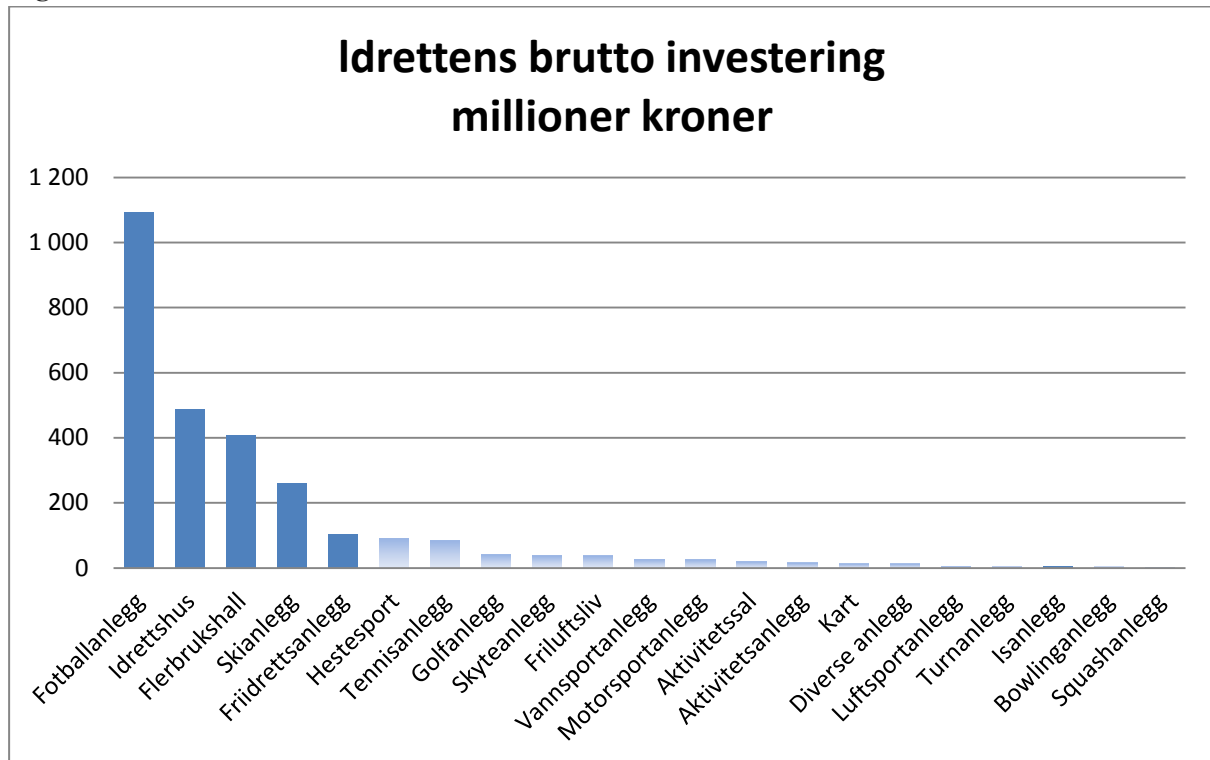
Tabell 6 Netto investering fordelt på aktørene

I gruppen diverse søkere, som står for 7 % av kostnadene, finnes det som tidligere nevnt søknader både fra det offentlige, fra idretten og fra andre organisasjoner. I og med at det i denne gruppen inngår søknader finansiert av idrettslag og kommuner kan en, litt forenklet, si at anleggsinvesteringene er fordelt 65 % – 15 % – 20 % mellom kommunene, idretten og staten (spillemidlene). Denne fordelingen har vært stabil i flere år.

¹² Det er NIF som har stått for kategoriseringen av søkerne.

¹³ Andre søkere er aksjeselskap, stiftelser, friluftslivsorganisasjoner skytterlag utenfor NIF systemet osv.

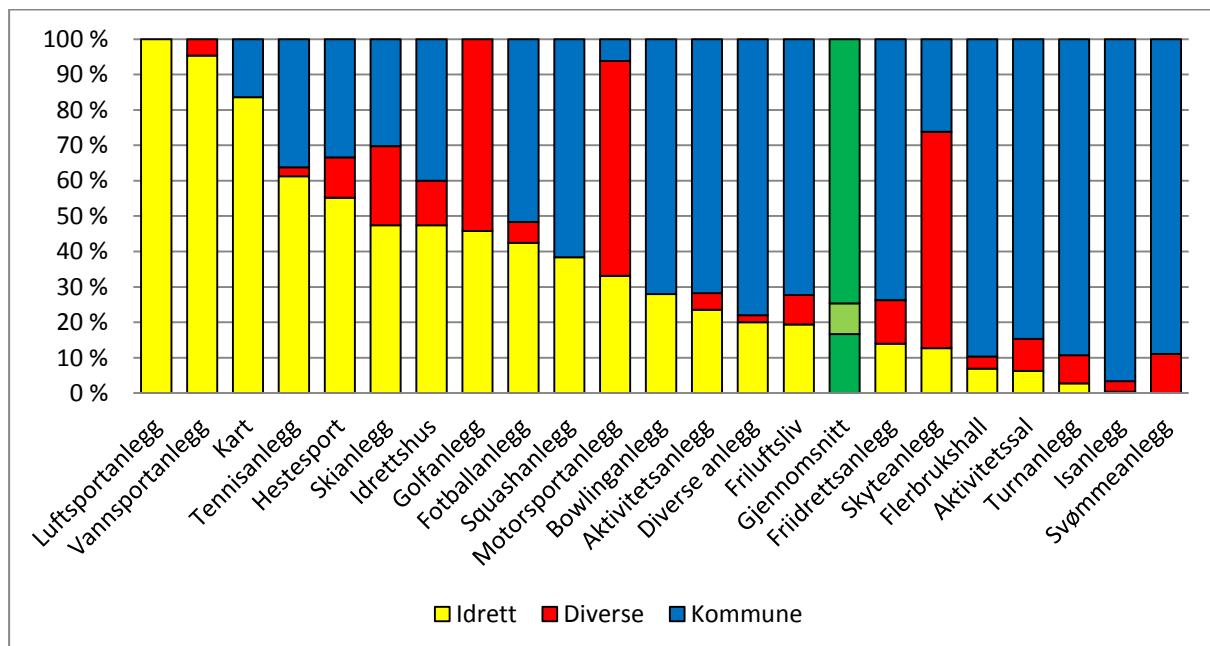
Figuren nedenfor viser hva idretten selv investerer i:

Figur 14 Idrettens investeringer i anleggsbygging

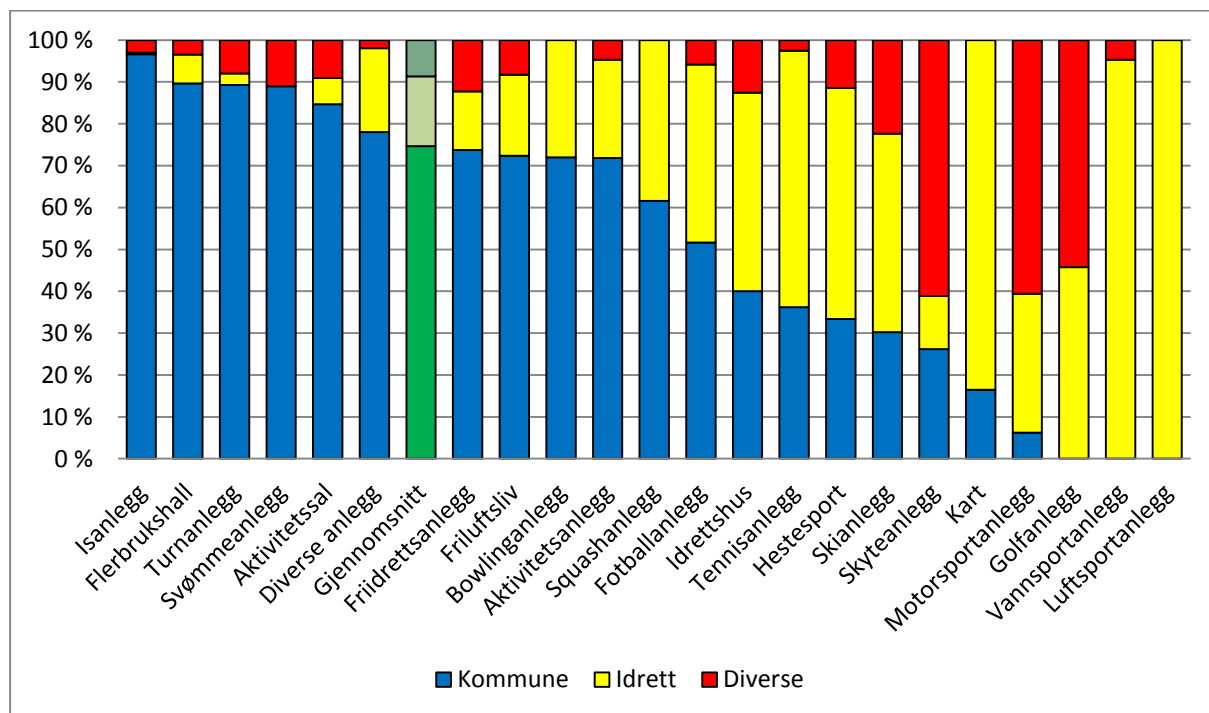
Det er fire anleggstyper som dominerer idrettslagenes investering. Fotballklubbene investerer 1,1 milliard kroner i fotballanlegg. Dette utgjør 40 % av idrettens brutto investering på 2,8 milliarder kroner. 18 % av idrettslagenes investeringer går til idrettshus (klubbhus, garderobebygg, lager osv), mens henholdsvis 15 og 10 % investeres i flerbrukshaller og skianlegg.

Ser en på idrettens andel av investeringene blir bildet et noe annet.

Figur 15 Idrettens andel av investeringene

Idretten selv, står for over 50 % av investeringen i fem anleggskategorier, mens en står for en svært liten andel av investeringene i store anleggstyper som ishaller, flerbrukshaller og svømmeanlegg. Dette henger sannsynligvis sammen med at dette er tre anleggskategorier med høy gjennomsnittskostnad og totalt sett relativt store investeringer.

Figur 16 Det offentlige andel av investeringene i forskjellige anleggstyper

Andelen av offentlige investeringer i de forskjellige anleggstypene varierer veldig. Det offentlige står for over 80 prosent av investeringene i isanlegg, flerbrukshaller, turnanlegg, svømmehaller og aktivitetssaler, mens det offentlige ikke planlegger bygging av luftsportanlegg (totalt 3 anlegg), vannsportanlegg (11 anlegg) eller golfbaner (23 anlegg). Det offentlige interesse for motorsport synes også liten. Innenfor denne kategorien bygger det offentlige to av 39 anlegg og står for kun 6 prosent av investeringene. En årsak til den manglende interessen for disse anleggstypene kan være at idrettene som utøves på disse anleggene stort sett drives av voksne, mens kommunene prioriterer å legge til rette for barn og unge. Golf forbundet som er det femte største særforbundet har imidlertid over 11 000 medlemmer under 20 år.

Bilde 3 Overtrykkshall - Eksempel på en anleggstype som ikke mottar spillemidler

9 Hvor bygges det?

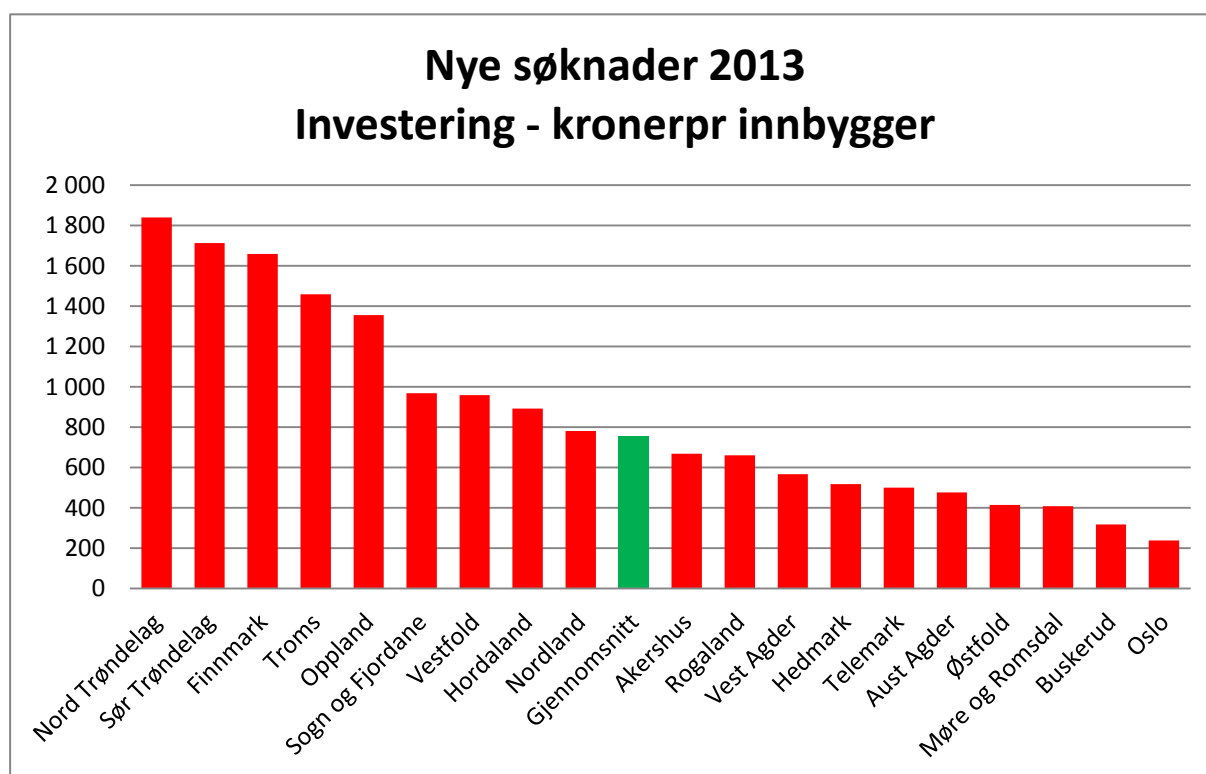
Tabellen viser antall spillemiddelsøknader, totalinvestering og forventet tildeling av spillemidler.

	Antall søknader	Kostnad (mill kroner)	Spillemidler inkl tidligere tildeling (mill kroner)
Østfold	67	445	86
Akershus	139	1 961	286
Oslo	14	148	22
Hedmark	96	600	130
Oppland	122	769	157
Buskerud	107	644	144
Vestfold	72	469	93
Telemark	92	534	116
Aust-Agder	74	407	87
Vest-Agder	74	587	95
Rogaland	194	1 912	313
Hordaland	237	2 130	345
Sogn og Fjordane	140	611	139
Møre og Romsdal	142	1 153	230
Sør-Trøndelag	184	1 310	276
Nord-Trøndelag	125	890	202
Nordland	184	1 025	265
Troms	91	466	142
Finnmark	58	594	96
Totalt	2 212	16 655	3 226

Figur 17 Fylkesvis oppsummering av spillemiddelsøknadene

Etterslepet varierer mellom fylkene. Oslo har kun nye søknader, mens etterslepet er opp i mot fire år i de fleste fylker. Figurene nedenfor oppsummerer årets nye spillemiddelsøknader og de nye spillemiddelsøknadene som er kommet de siste tre årene. Dette gir et bedre bilde av pågående investeringsaktivitet i fylkene og gjør det mulig å sammenligne denne.

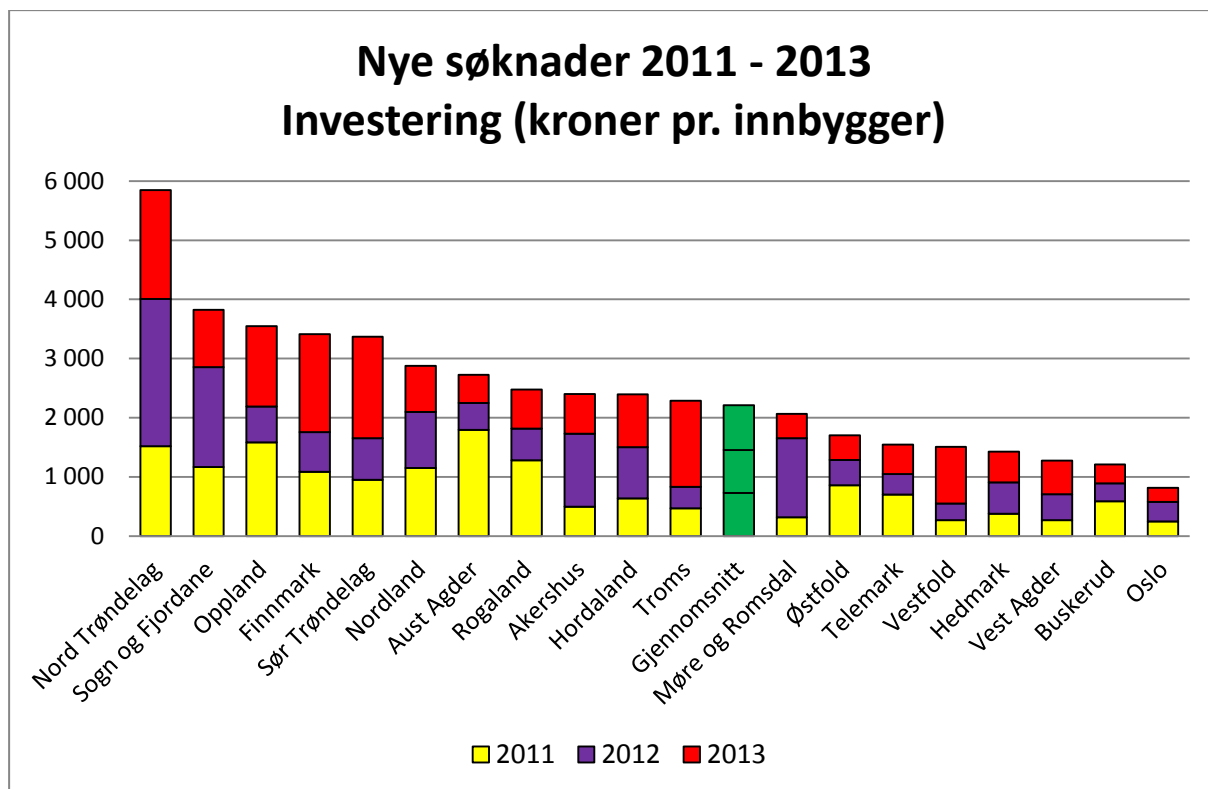
Figuren nedenfor viser investering per innbygger for årets 757 nye søknader for alle fylker.

Figur 18 Investering pr innbygger - nye søknader

Figuren viser at det er stor forskjell i planlagte investeringer fra Nord-Trøndelag hvor det er fremmet nye søknader for 1 800 kr pr innbygger og til Buskerud og Oslo hvor planlagte investeringer utgjør henholdsvis rundt 300 og 200 kroner pr innbygger.

Antall nye søknader med tilhørende investeringskostnader vil variere fra år til år. Figuren på neste side viser investering pr innbygger for nye søknader fremmet de siste tre årene. Ved å se på en treårs periode vil tilfeldige årlige variasjoner utjevnes og en får et bedre bilde på investeringsviljen i de forskjellige fylkene.

Figur 19 Nye søknader - planlagte investeringer 2011 - 2013

Figuren viser at det er store fylkesvise forskjeller i satsingen på å bygge nye idrettsanlegg. Nord-Trøndelag skiller seg klart ut med planlagte investeringer på nesten 6 000 kroner pr. innbygger. Investeringsviljen er også stor i Sogn og Fjordane, Oppland, Finnmark og Sør-Trøndelag hvor det planlegges nye anlegg for over 3 000 kroner per innbygger, mens en i Hedmark, Vest-Agder, Buskerud og Oslo planlegger å investere under 1 500 kroner pr innbygger. Det er i snitt fremmet nye søknader for 2 211 kroner per innbygger i perioden 2011 – 2013.

Tilgangen til anlegg pr innbygger er dårligst i tettbefolkede områder, ref. figur 1. Det er verdt å merke seg at blant fylkene som hadde en lav anleggstetthet er det kun i Sør-Trøndelag det planlegges større investeringer enn gjennomsnittet. Blant de andre fylkene med lav anleggsdekning planlegger Rogaland, Akershus og Hordaland investeringer omtrent som snittet, Østfold og Vestfold ligger noe lavere, mens det vises liten investeringsvilje i Vest-Agder, Buskerud og Oslo.

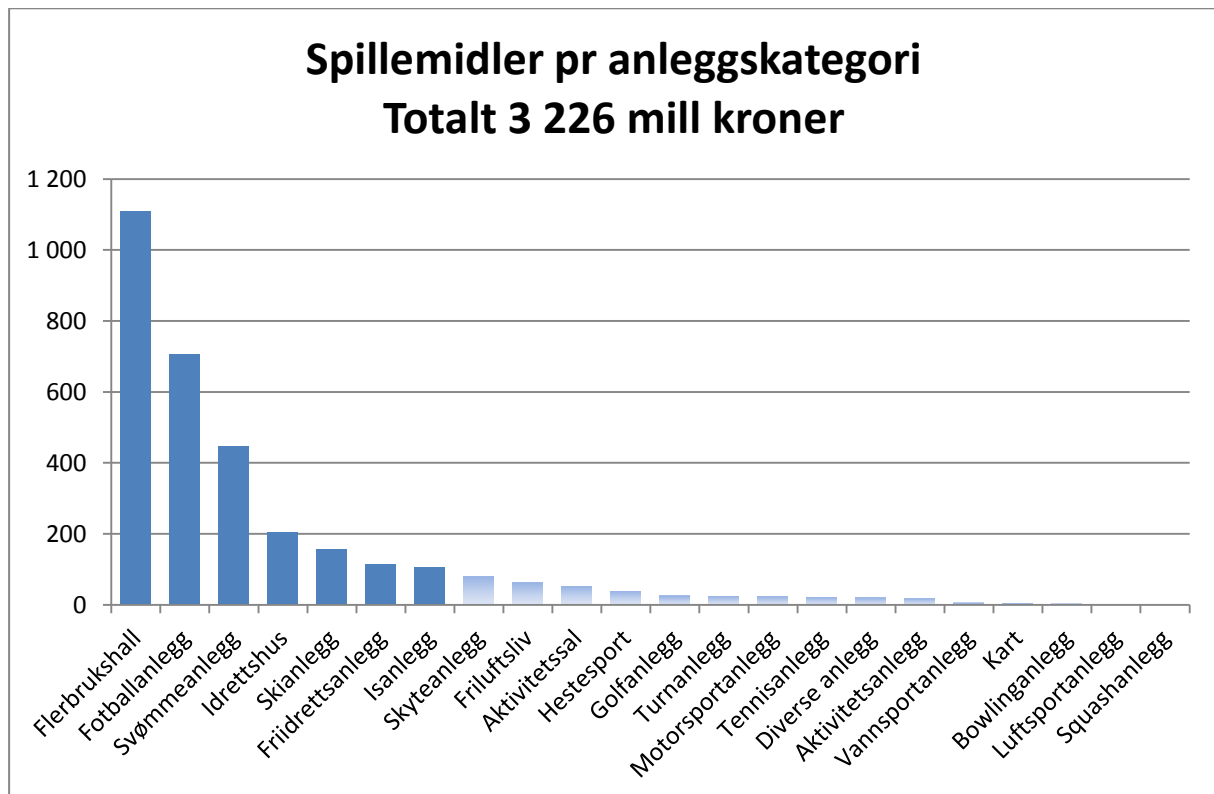

Bilde 4 Orkanger idrettspark

10 Fordeling av spillemidler til forskjellige anleggstyper

Kulturdepartementet fastsetter årlig tilskuddsatser for de forskjellige anleggskategoriene. Den generelle satsen er fastsatt til en tredel av godkjent kostnad begrenset oppad til 700 000 kroner, men det for mange anleggstyper er fastsatt vesentlig høyere tilskuddssatser enn dette. For enkelte friluftslivsanlegg kan det søkes om et tilskudd på inntil 50 prosent av godkjent kostnad begrenset oppad til 700 000 kroner.

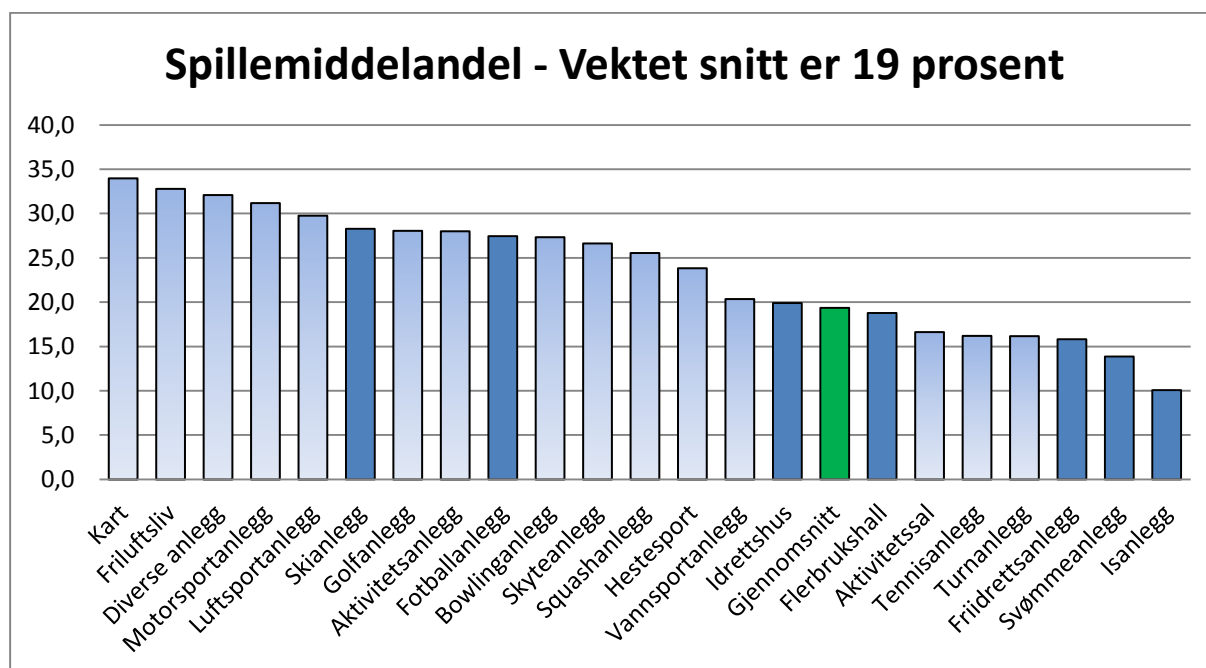
Figuren nedenfor viser søknadsbeløp pr anleggskategori.

Figur 20 Søknadsbeløp pr anleggskategori

Som en ser vil rundt en tredel av spillemidlene bli benyttet som tilskudd til bygging av flerbrukshaller. Store beløp vil også gå til fotball- og svømmeanlegg. Disse tre anleggskategoriene vil motta 70 prosent av spillemidlene de nærmeste årene. Med de justeringer av satsene som gjelder fra neste søknadsrunde vil sannsynligvis denne andelen øke.

Figur 21 viser hvor stor andel av kostnadene staten dekker med spillemidler.

Figur 21 andel av anleggskostnaden som dekkes av spillemidler

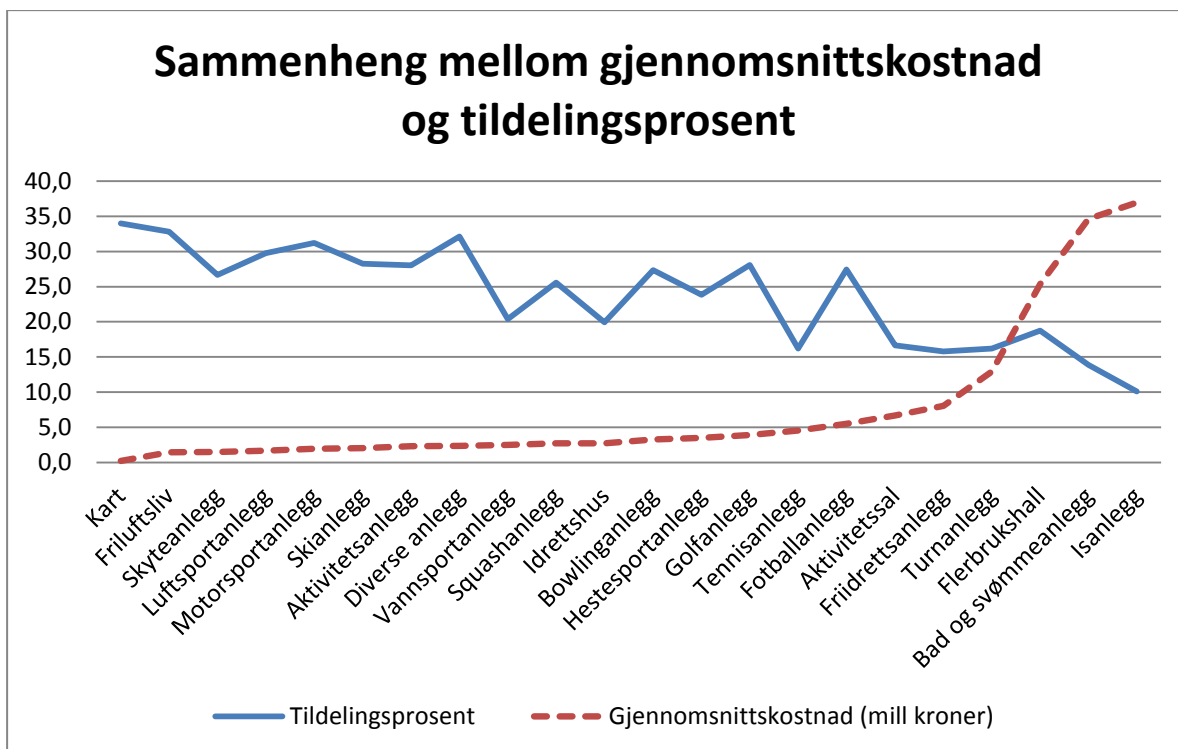
Det er store forskjeller i statens bidrag ved bygging av idrettsanlegg. Spillemidlene dekker rundt en tredel av kostnadene for anleggstyper som kart og friluftslivsanlegg, mens staten i snitt kun bidrar med henholdsvis 14 og 10 prosent for svømme- og isanlegg.

Variasjonen i tildelingsprosent skyldes en kombinasjon av at anleggskostnaden varierer mellom de forskjellige anleggstypene og at Kulturdepartementet har fastsatt forskjellige tilskuddsatser for de forskjellige anleggene.

Det er også store forskjeller mellom «de syv store» tilskuddsmottakerne. Ski- og fotballanlegg mottar rundt 27 prosent av kostnaden i spillemidler. Idrettshus og flerbrukshaller ligger rundt gjennomsnittet på 19 prosent, mens friidretts- svømme- og isanlegg mottar minst relativt sett med henholdsvis 16, 14 og 10 prosent.

Tennisanlegg mottar også langt mindre enn gjennomsnittet med et tilskudd på 16 prosent av godkjent kostnad. I tillegg er en viktig anleggstype for tennis, overtrykkshallen, ikke godkjent som spillemiddelanlegg.

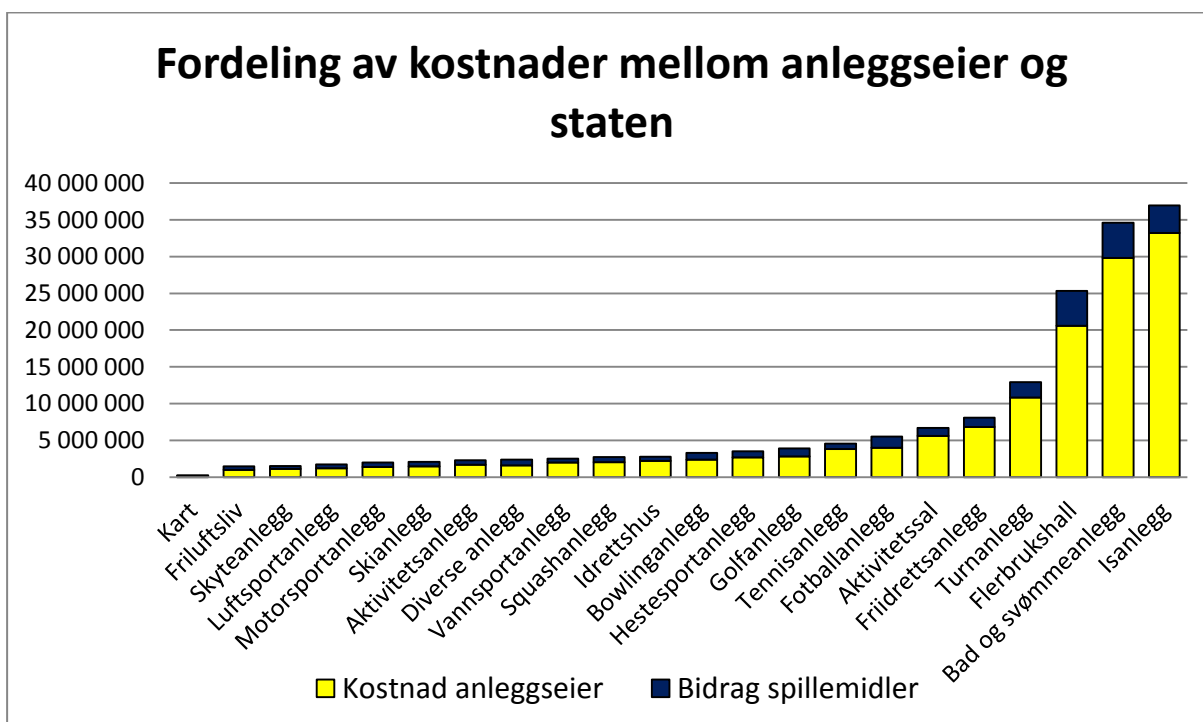
Figuren på neste side viser illustrerer sammenhengen mellom gjennomsnittskostnad for de forskjellige anleggene og tilskuddsprosenten.

Figur 22 Sammenheng mellom kostnad og prosent tilskudd

Som en ser av figuren er det en klar tendens til at kostnadskrevene anlegg mottar relativt sett mindre spillemidler enn billigere anlegg.

Den absolutte kostnadsfordelingen mellom anleggseier og staten for de forskjellige anleggstypene vises på figuren nedenfor.

Figur 23 Fordeling av kostnader mellom anleggseier og staten

Som en ser av figur23 varierer gjennomsnittskostnaden for de forskjellige anleggstypene relativt mye. Anleggseieres netto kostnad varierer også svært mye.

12 Anleggspolitisk program

Anleggspolitisk program ble innført i 2003. Først som to fireårige program i periodene 2003–2006 og 2007 – 2010. Ordningen ble videreført for ett år av gangen i 2011, 2012 og 2013. Kulturdepartementet har signalisert at en fra 2014 vil gå tilbake til flerårige program.

Anleggspolitisk program omfattet opprinnelig fire ordninger:

- Ekstra tilskudd til anlegg i pressområder
- Ekstra tilskudd til kostnadskrevende anlegg
- Utstyrsmidler
- Ekstra tilskudd til moderne anlegg

Ordningen med ekstratilskudd til moderne anlegg ble avsluttet i 2007, mens utstysordningen ble et eget punkt, post 1.4, i hovedfordelingen fra 2013.

Tabellen nedenfor oppsummerer tildelingene gitt over anleggspolitisk program.

	2003 - 2006	2007 - 2010	2011	2012	2013	Totalt
Pressområder	63	100	25	10	18	216
Kostnadskrevende anlegg	118,5	115 ¹⁴	25 ¹⁵	30	22	310,5
Utstyr	35	40	10 ¹⁶	10		95
Moderne anlegg	17,5					17,5
Totalt	234	255	60	50	40	639

Tabell 7 Oppsummering av anleggspolitisk program 2003 - 2012

Tabellen på neste side viser hvilke anleggstyper som har mottatt midler fra anleggspolitisk program – kostnadskrevende anlegg i perioden 2003 -2012. 2013-midlene¹⁷ er ennå ikke fordelt på anleggstyper.

¹⁴ Opprinnelig avsatt 110 mill kroner, men fem millioner kroner ble forskuttert fra 2011

¹⁵ Hovedfordelingen omfattet 65 mill kroner, men 5 mill ble brukt i 2010 ref fotnote 14

¹⁶ Det ble i tillegg bevilget 1 million ekstra over statsbudsjettet til utstyr for personer med nedsatt funksjonsevne. Disse midlene ble lagt inn i utstysordningen

¹⁷ 30 millioner kroner

Anleggstype	Tildeling i millioner kroner
Ishaller	72,0
Friidrettshaller	50,5
Svømmeanlegg	44,5
Rideanlegg	22,9
Motorsport	22,0
Skøyter / Bandy	19,5
Ski /Skiskyting	14,5
Curling ¹⁸	12,0
Turn (Basishaller)	11,0
Snowboard	6,0 ¹⁹
Håndball (Flerbrukshaller)	5,0
Tennis	2,5
Kampsport	2,0
Bordtennis	1,5
Sykkel	1,4
Vannski	1,0 ²⁰
Ikke fordelt	1,7
Totalt	290,0

Tabell 8 Tildeling til forskjellige anleggstyper (millioner kroner)

Av de 290 millionene som er fordelt til forskjellige anleggstyper, er det 25,5 millioner kroner som ikke er tildelt konkrete anlegg. Tabellen nedenfor viser hvilke anleggstyper som har mottatt midler uten at disse er tildelt konkrete anlegg.

Anleggstype	2010	2011	2012	Totalt
Svømmeanlegg	5,5		4,0	9,5 ²¹
Ishaller	4,0	4,0		8,0
Bordtennis		1,5		1,5
Skianlegg		1,5		1,5
Friidrett			5,0	5,0
Totalt	9,5	7,0	9,0	25,5

Tabell 9 Oversikt over midler som ennå ikke er tildelt konkrete anlegg

¹⁸ Inkluderer 2 mill til kombinasjonsanlegg ishall/curlinghall

¹⁹ Midlene ble trukket tilbake i 2013

²⁰ Midlene ble trukket tilbake i 2013

²¹ Midlene er inkludert i en pilotordning vor kommunene kan søke om ekstra midler til kostnadseffektive anlegg. Søknadsfrist var 1. juni og midlene vil ventelig bli tildelt i løpet av året

Tabellen nedenfor viser hvordan de avsatte midler til kostnadskrevende anlegg ble fordelt i 2011 og 2012.

Anlegg	Anleggstype	Tildeling	Kommune
2012		30 mill	
Orklahallen	Basishall	2,0 mill	Orkdal
Lerskallen	Basishall	2,0 mill	Oslo
Stord Hestesportanlegg	Rideanlegg	4,0 mill	Stord
Voss ski- og tursenter	Snøprod, arr.bygg og løyper	3,0 mill	Voss
Karidalen skiskytteranlegg	Skiskytterarena	3,0 mill	Østre Toten
Ulsteinhallen	Friidrettshall	5,0 mill	Ulstein
Granåsen	Rulleskianlegg	2,0 mill	Trondheim
Ikke tildelt	Friidrett	5,0 mill	
Ikke tildelt	Svømming	4,0 mill	
2011		25 mill	
BMX bane	Sykkel	1,4 mill	Sandnes
ROS arena	Turn	1,0 mill	Røyken
Turnhall	Turn	3,0 mill	Grimstad
Ridehall	Rideanlegg	1,6 mill	Askim
Knyken	Ski/Skiskyting	3,0 mill	Orkdal
Riksanlegget	Tennis	2,5 mill	Oslo
Leangen	Kunstisbane	4,5 mill	Trondheim
Ikke tildelt	Ishockey	4,0 mill	
Ikke tildelt	Ski	1,5 mill	
Ikke tildelt	Bordtennis	1,5 mill	
Ikke tildelt	Vannski	1,0 mill	NB Tilsagn trukket tilbake

Tabell 10 Status fordeling av midler kostnadskrevende anlegg 2011 og 2012

Tabellen på neste side viser fordelingen av midler til kostnadskrevende anlegg i perioden 2007 – 2010.

Anlegg	Anleggstype	Tildeling	Kommune
2007		20 mill	
Kristinshall	Curling	2,0 mill	Lillehammer
Ny Siddishall	Curling	2,0 mill	Stavanger
Leangen	Curling	2,0 mill	Trondheim
Kristinshall (ny treningshall)	Ishockey	4,0 mill	Lillehammer
Ny Siddishall	Ishockey	4,0 mill	Stavanger
Kongshallen	Ishockey	4,0 mill	Kongsvinger
Jar	Curling/Ishockey	1,0 mill	Bærum
Ny Siddishall	Curling/Ishockey	1,0 mill	Stavanger
2008		31,5 mill²²	
Verket	Håndball	1,25 mill	Røros
Larvik Arena	Håndball	1,30 mill	Larvik
Led skjermer EURO	Håndball	2,45 mill	Larvik
Friidrettshall	Friidrett	9,0 mill	Bergen
Helleren	Svømming	7,5 mill	Bergen
Jordal	Kampsport	1,0 mill	Oslo
Vågsbygd	Kampsport	1,0 mill	Kristiansand
Atlanten kunstisbane	Skøyter	5,0 mill	Kristiansund
	Snowboard	3,0 mill	Tilsagn er trukket
2009		40 mill	
Friidrettshall	Friidrett	9,0 mill	Steinkjer
Friidrettshall	Friidrett	9,0 mill	Trondheim
Ankerskogen svømmehall	Svømming	7,5 mill	Hamar
Melsom	Rideanlegg	2,5 mill ²³	Stokke
Ullern	Bandy	5,0 mill	Oslo
Ullensaker	Ishockey	4,0 mill	Ullensaker
	Snowboard	3,0 mill	Tilsagn er trukket
2010		25 mill	
Rulleskiløype	Skiskyting	2,0 mill	Lillehammer
Kunstisbane	Skøyter/bandy	5,0 mill	Jevnaker
Turnhall	Turn	3,0 mill	Arendal
Friidrettshall	Friidrett	5,5 mill	Haugesund
Ikke tildelt	Svømming	5,5 mill	
Ikke tildelt	Ishockey	4,0 mill	

Tabell 11 Fordeling av midler til kostnadskrevenne anlegg 2007 - 2010

²² 1,5 mill er hentet fra ubenyttede midler fra 2003 – 2006 programmet

²³ Fikk i tillegg tildelt 1,5 mill fra 2003 -2006 programmet

Vedlegg 1 – Noen sentrale definisjoner

Anleggstetthet (anleggsdekning):

Anleggstetthet er en faktor som viser hvor god tilgang en person har til idrettsanlegg. I tillegg til antall anlegg, forsøker faktoren å ta hensyn til brukerpotensialet og kostnaden ved bygging av anlegget. En nærmere beskrivelse er gitt i vedlegg 2.

Godkjent kostnad:

Godkjent kostnad er de kostnader som danner grunnlaget for å beregne spillemiddeltilskuddet. De elementer som inngår i godkjent kostnad er kostnader tilknyttet aktivitetsarealet med nødvendige tilleggselementer som garderober og tekniske rom. Eksempler på kostnader som ikke inngår i godkjent kostnad er tribuner, tomtekostnader og tilrettelegging av uteområder som parkeringsplasser og tilførselsveier. Mer informasjon finnes i ”Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet” som utgis av Kulturdepartementet.

Godkjent søknadssum:

Godkjent søknadssum er det tilskuddsbeløp en kan søke om i henhold til regelverket.

Kulturdepartementet fastsetter tilskuddssatsene for ett år av gangen. Hovedregelen er at det kan søkes om inntil 1/3 av godkjent kostnad begrenset oppad til 700 000 kroner. Det er fastsatt høyere tilskuddsats for enkelte anleggstyper. Tilskuddsatsene finnes i publikasjonen ”Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet” som utgis av Kulturdepartementet.

Etterslep:

Etterslepet er differansen mellom summen av godkjente søknadssummer for alle spillemiddelsøknadene og tilgjengelige midler fra statlig hold.

Anleggseiere søkte, basert på tilskuddsats fastsatt av Kulturdepartementet, om 2 763 millioner kroner i spillemidler i 2012. Kulturdepartementet fordelte 638 millioner kroner til søkerne noe som ga et etterslep på 2 126 millioner kroner ($2\,763 - 638 = 2\,126$).

Etterslep uttrykt i antall år:

Antall år det vil ta før alle årets søkere har fått tildelt midler, gitt at fremtidige tildelinger blir på samme nivå som siste års tildeling.

I år var det fremmet søknader om 2 126 millioner kroner (= etterslepet) som ikke ble tildelt midler, mens det var 638 millioner kroner til fordeling. Det betyr at det i teorien vil ta 3,3 år før alle søkere er tildelt spillemidler ($2\,126 / 638 = 3,3$).

Hovedfordelingen:

Regjeringen fordeler den delen av Norsk Tippings overskudd som går til idrett i hovedfordelingen. Her fastsettes det hvilke beløp som skal fordeles til idrettsanlegg, nasjonalanlegg, FoU arbeid, spesielle aktiviteter, NIF og lokale lag og foreninger (LAM). Fordeling fastsettes som regel i siste statsråd i april.

Spillemiddelandel (tildelingsprosent):

Den andelen (prosenten) av idrettsanleggets kostnad som dekkes av spillemidler. Et anlegg som koster fire millioner kroner og mottar en million kroner i spillemidler har en spillemiddelandel på 25 % ($1\text{ mill} / 4\text{ mill} = 0,25$)

Vedlegg 2 – Metodikk for beregning av anleggstetthet

I mange sammenhenger kan det finnes et behov for å illustrere hvordan tilgangen til idrettsanlegg er i et område. For forskjellige anleggstypene, som fotballbaner, svømmeanlegg og ishaller kan dette lett illustreres ved å beregne hvor mange innbyggere eller idrettsutøvere en har pr anlegg. Dersom en skal prøve å illustrere den samlede anleggssituasjonen i et område blir det straks vanskeligere da en må se flere anleggstyper i sammenheng.

Spillemidlene fordeles mellom fylkene basert på tre kriterier hvorav ett er anleggsfordeling eller anleggstetthet. For å kunne fordele spillemidlene i tråd med kriteriene har Kulturdepartementet utviklet to modeller som beregner anleggstetthet. NIF har tatt utgangspunkt i modellen Kulturdepartementet foreslår å bruke i Idrettsmeldingen og justert denne noe.

Modellen baserer seg på at en teller antall anlegg for 16 anleggstyper og multipliserer antallet med en "vekt" som tar hensyn til brukerpotensial og anleggskostnad. De seksten anleggstypene og vektingen er som følger:

- Flerbrukshall, liten – vekt 2
- Flerbrukshall, normalhall – vekt 4
- Flerbrukshall, stor – vekt 6
- Fotball, gress og grusbane – vekt 1
- Fotball, kunstgress – vekt 5
- Fotballhall, minimum 40 x 60 m – vekt 4
- Friidrettsbane, fast dekke – vekt 3
- Friluftsliv, turstier/-veier – vekt 1
- Ishall – vekt 5
- Klubbhus – vekt 1
- Kunstisbane, bandy/hurtuigløp – vekt 5
- Ridebaner – vekt 1
- Ridehaller – vekt 3
- Skianlegg, langrenn – vekt 1
- Svømmebasseng (12,5 – 24 m) – vekt 4
- Svømmebasseng (25 m -) – vekt 6

Kulturdepartementet har definert resultatet som fremkommer når en multipliserer antall anlegg med oppgitt vekt for de seksten anleggstypene og dividerer dette med innbyggertallet som sin anleggsfordeling.

En mer omfattende beskrivelse av denne modellen finnes i rapporten "Kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg datert desember 2009" som er tilgjengelig på Kulturdepartements nettside. I Kulturdepartementets rapport er det foreslått at en bruker antall innbyggere i alderen 6 – 19 år som divisor i stedet for antall innbyggere. I denne rapporten er det benyttet totalt antall innbyggere i alle beregninger. Det er i tråd med forslaget omtalt i Idrettsmeldingen.

NIF har valgt å gjøre to endringer i modellen.

1. Friluftsliv, turstier/-veier er tatt ut av modellen. Dette er gjort ut fra to forhold. Slike anlegg er i svært liten grad konkurranseanlegg for idretten og NIF stiller også spørsmål ved om antallet slike anlegg som er registrert i databasen idrettsanlegg.no representerer friluftsmulighetene i de forskjellige kommuner og fylker på en god måte. For å få med friluftslivsaspektet og få en bedre representasjon av skiidretten er antall skiløyper tatt med i NIF modellen i stedet for turstier og -veier. På kommunebasis har 20 km skiløyper gitt en vekt på 1, mens en på fylkesnivået har antallet skiløyper en vekt på 1.
2. Når det gjelder antall utendørs fotballbaner har NIF kun tatt med baner som er 90 x 60 m eller større.

Vedlegg 3 – Hovedfordelingen 2013

Hovedfordelingen 2013

		Tildeling
Post 1	Idrettsanlegg	
1.1	Idrettsanlegg i kommunene	740 385 000
1.2	Anleggspolitisk program	40 000 000
1.3	Anlegg for friluftsliv i fjellet	9 000 000
1.4	Utstyr	12 000 000
		801 385 000
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg	
2.1	Nasjonalanlegg	16 000 000
2.2	Spesielle anlegg	965 000
		16 965 000
Post 3	Forsknings- og utviklingsarbeid	
3.1	Idrettsforskning	15 500 000
3.2	Idrettsfaglig utvikling	800 000
3.3	Anleggsfaglig utvikling	2 300 000
3.4	Idrettsanleggsregisteret	1 500 000
3.5	Utviklingsarbeid i fylkeskommunene	950 000
		21 050 000
Post 4	Spesielle aktiviteter	
4.1	Antidopingarbeid	30 000 000
4.2	Fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag	13 200 000
4.3	Friluftstiltak for barn og ungdom	14 000 000
		57 200 000
Post 5	Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	
5.1	Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt	120 000 000
5.2	Grunnstøtte særforbund	212 500 000
5.3	Barn, ungdom og bredde	134 500 000
5.4	Toppidrett	113 000 000
		580 000 000
Post 6	Tilskudd til lokale lag og foreninger	
6.1	Tilskudd til lokale lag og foreninger	164 000 000
		164 000 000
	SAMLET SUM	1 640 600 000

Hovedfordelingen 2013, Post 1.1 Idrettsanlegg i kommunene

Kulturdepartementet har fordelt 740,385 mill. kroner slik:

	Ordinære anlegg	Nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg, forenklet ordning	Sum til fylket
Østfold	31 210 000	1 497 000	594 000	33 301 000
Akershus	61 806 000	4 518 000	0	66 324 000
Oslo	17 661 000	1 172 000	0	18 833 000
Hedmark	26 858 000	1 378 000	390 000	28 626 000
Oppland	31 276 000	3 357 000	382 000	35 015 000
Buskerud	34 005 000	3 323 000	556 000	37 884 000
Vestfold	28 568 000	2 270 000	506 000	31 344 000
Telemark	24 720 000	3 313 000	352 000	28 385 000
Aust-Agder	20 941 000	2 189 000	247 000	23 377 000
Vest-Agder	25 206 000	2 036 000	397 000	27 639 000
Rogaland	56 643 000	5 391 000	0	62 034 000
Hordaland	68 853 000	4 626 000	0	73 479 000
Sogn og Fjordane	27 719 000	2 212 000	247 000	30 178 000
Møre og Romsdal	42 189 000	4 283 000	562 000	47 034 000
Sør-Trøndelag	51 110 000	2 112 000	616 000	53 838 000
Nord-Trøndelag	38 835 000	2 833 000	302 000	41 970 000
Nordland	50 280 000	1 917 000	511 000	52 708 000
Troms	27 712 000	2 963 000	338 000	31 013 000
Finnmark	16 793 000	610 000	0	17 403 000
Sum:	682 385 000	52 000 000	6 000 000	740 385 000